

MAI VILÁG

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Minorilor [v. Minorita-
u. 2]. Nyomdai telefonszám: 187
Előfizetési ár: Egész évre 600 lej,
félre 300 lej, negyedévre 150
lej, egy hónapra 50 lej. Külföldön
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések közlése tarifa szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 lej
Vastagabb betűvel 4 lej
Kéziratokat nem adunk vissza.

Wojficzky Gyula:

Karácsonyi sikoly

Karácsony este, — mintha az ünnep magasztos ihletében kivét-köztünk volna emberi gyarlóságunkból, — emelkedett áhitattal sietünk a Megváltóhoz, azt remélvén, hogy ott, a nagy Szeretet oltártüze körül megbocsátást nyerünk elkövetett bűneinkért.

Karácsony este, a nagy Tisztulás ünnepe.

Karácsony a megbánások menedékháza.

Ráébredésünk a gyalázatra, melyet eljegyeztünk a mindenséggel. Menekülésünk a fészekből, amelyet önmagunk piszkoltunk be. Karácsony este baráti jobbot nyújtunk ellenségeinknek és átöleljük a farizeusokat.

Karácsony este kiegyenlítődnek a szétdobott nemzetek közötti ellentétek. Nagynevű, öreg politikusok alkalmi szónoklatokat tartanak a világ népeinek közeledéséről. Ime, a széles ég alá kerültünk mindannyian.

Egy magasabb hatalom uralma alatt megszelídülve, örömtüzet gyújtunk a Holnap tornáca előtt.

Hozsánna néked megváltó Eszme, ezért a napért, amelyben mirhák illatától megszállunk és az olajlámpák fényében felmagasztosulunk.

Hozsánna néked! ...

De vajjon szabad-e most, a templomok orgonájával versenyt dicsoítani a misztériumok dalát, avagy kenetteljesebben kérni a mindennapi kenyeret, mint a templomi prédikációk? ...

Vajjon szabad-e felébredni ebből a huszonnégy órás álomból s durván világgá kiáltani véres valóságunkat? Szabad-e fenevadjává válni önmagunknak, széttépni az az egyetlen értékünket, mely színes zománcra vonta be lelkünk tartalmát: a hazugságot? ...

Fájdalmas dolog volna elűzni a hazugság illúzióját, de Krisztus palástját sem öltöztethetjük magunkra; hogy bíraskodjunk az emberek felett, mert nekünk csak kiáltani szabad, ha szabad, de azt sem hangosan.

A megváltás gondolata mindig elvezet a sebekhez, melyektől szabadulni szeretnénk s viszont a sebek a megváltás felé tántorgva, megmutatják az ut irányát. Az igaz irány kétezer év óta a betlehemi bölcső felé mutat, de a sebek azóta sem hegednek, azok kétezer év óta változatlanul genyenyések ...

Ha igaz az, hogy a történelem megannyi ismétlések halmaz, úgy korunk eseményei közt, könnyen feltalálhatjuk Néró császárnak képviselését. Néró bátorlalan volt, mikor az első halálos ítéletet hozta, de később gladiátornak képezte magát, hogy biztos tréningje le-

gyen a vérengzésben. A keresztényeket szurokkal kenette be és felgyújtatta őket. Későbbi utódai közül talán a Hohenstaufok, a Hohenzollernek, Getrudok, Capetek, Habsburgok, a velencei dogék, a Szent Bertalan éjszakára emlékeztető Katalinok, majd a Lajosok és Miklósok nevei jegyezhetők fel, egészen Verdunig és Sabácig, a Mazuri tavakig; minden a véres multat rögzíti meg a kétezer éves

sértésbe, hogy felvegye fegyverzetét és a leghevesebb harcra bocsátkozzék, tisztára csak a harc kedvéért és ilyenkor nem sokat törődik a jogosság és jogtalanság kérdésével. Prédikálhat ez ellen a pap, a tanár, a fűszerkereskedő, de ők soha sem érezték azt a kellemes izgalmat, amelyet a régi vitézi tornák eltörlése óta csupán a nagy csatatereken lehet érezni.

Sokszor tehát, csak bravur-stikli

világ területén.

A világháború hullahegyei vetekszenek a Kárpátok magaslataival, özvegyek és árvák könnyei tenger-mélységeket telítenének meg, nyomorékok fájdalmát kevés volna a jajgató poklok tárnáéhoz mérni és az általános elszegényedés áldazataira nincsen statisztika.

A nagy Tűz után eget, földet beborított a füst. Egés után jött a feldoklás. Gyors halál után a lassu mérgezés veszedelme.

A kapitalista termelés egyidőre kiélte magát. Most pihen babérain. A Rockefellerek, a Gouldok, a Fordok, Rotschildok és a Morganok behunyják szemmel játszanak a világ sakkjábláján. A mattot mindig őt adják, de előbb elhullanak a futárok és parasztok, összedőlnek a bástyák, eldöglenek a lovak és marhák és becsúszó érdekeik szolgálatába szegődik minden izom, minden ideg a megmaradt civilizációból.

Az államok csak függvényei a nagytőkének. Minden inség a tökehalmozó hatalom blokádjának eredménye. Érdekesen világítja meg a pénzvilág hatalmasainak könyörtelenségét Thomas W. Lawson, amikor azt írja: „Az igazi börziánér nem egyszer esik ki-

az egész. Legyen az háború, éhínség, forradalom, országok elsüllyedése, vagy felburjánzása. Egy kis izgalom, egy kis narkotikum, mint spanyoloknál a bikaviadal, mint hölgyvilágban Miss Universe, hiszen Morgan egyik írója mondja, hogy: „A társadalmat úgy képzelhetjük el, mint amely az ügyes üzletember szolgáltatásait a legolcsóbban igyekszik biztosítani.”

És ennek az írónak igaza van.

Társadalmunk valóban így néz ki. Az üzlet fölötté áll minden erőkölesnek, a társadalom valóban arra való, hogy néhány milliárdos érdekeit szolgálja. Ezt nemcsak amerikai vonatkozásban mondjuk, hanem így értelmezendő ez európai viszonylatban is. A tőke nemzetközisége kitermeli a közös erőkölesöket, a vállalkozási módszerek azonossága hasonló eredményeket szül.

A finánc-tőke, ma, trezorjait őrzi. Várják a végső kimerülést, hogy aztán megkezdődhessek a „munka”, olesón és biztosan. A társadalom ujjaépitése úgy, ahogy ők egy ilyen „társadalmat” elképzelnek.

A világháború után már felnőtt egy új nemzedék.

A hatalmak már fészkelődnek és új háborúról beszélnek. A nép-

szövetségi tárgyalások mögött mindig meghúzódik valami sötét árny: az új háború felidézésének gondolata. A leszerelési konferenciák háborus készülődések, szimptomáit mutatják. Még Ludendorff is úgy nyilatkozik, hogy az új háború Európa fővárosai ellen olyan légi támadással indul majd meg, amellyel szemben nem lehet védekezni.

Jön a gáz, gondolja Ludendorff, és büszkén hiszi befelé, hogy a német kémia zseniálitása vezetni fog ebben az öldöklő műveletben.

De ha megkérdeznék ezeket a pénzüligarchákat és politikai jobbagyaikat, hogy ebben az általuk megteremtett gazdasági anarchiában számoltak-e a népek türelmettségével? A munkaalkalom híjján éhező proletárok millióival? A tönkrement kereskedők tömegével? Hivatalnokok, tanárok, ügyvédek, orvosok, mérnökök leron-gyolódásával? A koldusok S. O. S. kiáltásával?

Ebben a nemzetközi variációban tekintetünk végül a mi csillagképünk felé fordul. Itt is tornyosulnak a fellegek. Itt is harangokat kellene zugatnunk, hogy elűzzük a mennyköveket görgető égi háborút.

Beszélhetnénk kisebbségi jogokról, sérelmekről, faji kulturánk védelméről. De minek minderről beszélni, amikor az általános jogbizonytalanság nem ismer faji differenciákat, amikor az általános nyomor túl van az osztályozáson és egyformán sújt mindnyájunkat.

A demokrácia szava süket fülekre talál. A politikai árzenálok puskaaporos levegőjében állandó a robbanási feszültség.

Semmi kivezető út ... Nagyjaink kibicelnek a nemzetközi tőke kártyaasztalánál, hátha leesik nekik valami ...

Ez az együgyű politikai álláspont sötét ábrákat rajzol életünknek táblájára.

Ebben a sötét látkörben köszönt ránk 1930 karácsonya.

Csupa békétlenség, csupa nyughatatlanság.

Fekete karácsony ...

Mégis azt kell mondanunk, hogy nem szabad legnagyobb erőnket, a reményt elveszteni. A megváltás gondolatát bűn volna sárba taposni akkor, amidőn a bajokban ennyire elmerültünk és az életössz-tőn határozottabb eselekvésre ingerel.

Hinni és bizni kell a megváltó eszmék győzelmében minden gyűlölettel, agitációval, minden sorscsapással szemben.

Jézus mondá:

Akik felemészítik az özvegyek házát És színből hosszan imádkoznak — Ezek vesznek súlyosabb ítéletet.

Magyar testvérek!

Mindenkor tántoríthatatlanul magyarnak, magyar anyanyelvűnek, magyar nemzetiségűnek valljátok magatokat!

FEKETE VÉR

Aki eddig azzal büszkélkedhetett, hogy a gothai almanach hitelességével tudja kimutatni arisztokrata őseit, az szálljon le a lóról. Mert feketebőrű felebarátjaink odaát Amerikában, kiadták a négerek világszövetségének ez idei évkönyvét, melyben némi indiszkrécióval kimutatják, hogy az a vér, mely gögös nyugateurópai mánások ereiben csörgedez, nem is olyan vegytiszta, mint amilyennek föltüntetni szeretnék. A gothai almanachban elkönyvelt pedigérs dinasztikiát kétségtelenül kinosan érintheti ez a leleplezés, mert hiszen ők még az ellen is tiltakoztak, hogy fehérbőrű profán elemekkel kerüljenek rokoni viszonyba, ha azok nem tudnak legalább is kilencégu koronát felmutatni a lószerszámukon; hát még az ellen, hogy akármelyik jött-ment szerecsen ivadék csak úgy féloállról lesógorozza őket. Itt azonban nem segít sem a gög, sem az exkluzivitás: adva van ama tény, hogy európai arisztokraták, kik szeretik családfájukat Nagy Károlyig visszavezetni, ezt az utat ezután csak ama fekete ősökön keresztül tehetik meg, akik valamelyik régi, mámoros éjszakán nem respektálták a nemes dinasztia családi törvényeit.

Egy magyar közmondás azt mondja, hogy a sötétben minden téhen fekete, ami ebben az esetben azt jelenti, hogy a sötétben még a néger szerető is fehér pompában ragyoghatna, ha tehetségebben ölel, mint a degenerált, de legális grófi férj. Mi nem tudjuk, hogy miért kell szégyelni a fekete mezallianst, miért kellene letagadni azt a más színű rabszolgát, aki, teszem, Nyugat-afrika partvidékéről, némi elhasználatlan friss vért importált az émélygős illatu párisi budoárba. Vagy miért kellene szégyenkezni ama duzzadt-ajku ósanya miatt, kit a blazirt őrgrof afrikai tigrisvadászatán csak azért hozatott a sátrába, hogy családjának ép-fogu és épidegzetű ivadékok szüljön, ha mindjárt a szokottnál sötétebb árnyalatban is. Az amerikai négerok világszövetsége olyan adatokat hoz nyilvánosságra évkönyvében, melyek alkalmasak arra, hogy a fekete gothai almanach neveit legalább is olyan büszkévé tegyék pedig részükre, mint amilyenek az európai gothai almanach dinasztikiái. Mert bizonyára önök is tudják, hölgyeim és uraim, hogy Napoleon drágalátos kis Jozefinének vére némi kreol nüanszokban különbözött a nagy korzikai többi szerelmétől. De azt már nem igen fogják tudni, hogy Puskin, a nagy orosz költő — előkelő arisztokrata család sarja, — egy hamisítatlan szerecsen nagymamával dicsekedhetett és hogy a két Dumas anyai részről szintén fekete vért örökölt Afrikából. És mégis: miben különböznek ők fehér kollégáktól? Dumas „Kaméliás hölgy”-e oly szépen, oly párisiasan tud meghalni a szinpadon, hogy ezáltal egy pillanatra el nem árulja azt a mezallianst, melyből költője született és Puskin olyan hősiesen állt ama bizonyos

irodalomtörténeti párba halálos pisztolycsöve elé, hogy akármelyik aranykulcsos kamarás megirigyelhetné érte. Az elmúlt esztendő divatja volt a „sárga veszedelem” közeledtét jóslgatni. En azt hiszem, hogy a „fekete veszedelem” sokkal közelebből fenyeget, mert a floridai néger-gettók rab-

szolgái egyre nagyobb számban nyitnak orvosi rendelőt Amerika nagypárosáiban: szervezeteik egyre impozánsabb méreteket öltenek; tudásaik, művészeik, íróik egyre nagyobb területeket hódítanak el a fehér fajtól; jó lesz tehát vigyázni: egy szép napon arra ébredünk, hogy az a vér, melyet bélpok-

loshoz illő zsilipekkel és gáttal akarunk elszigetelni, kiárad medréből és zuga, forrva, fiatalon ömlik végig a fehér kultúra köbörtönei között, hogy saját szennyebe fojtsa a hazugságok pillérein felépült fehér „civilizációt.”

Franyó Zoltán.

Szombaton temetik Bratianu Vintilát, kif a kormány és a parlament a román nemzet nagy halottjának deklarál

(Bukarest.) A kamara kedd délután tartott ülésén elparentálták Bratianu Vintilát, a liberális párt tragikus körülmények között elhunyt elnökét.

Pop-Cicio elnök a kormány összes tagjainak jelenlétében nyitja meg az ülést és bejelenti, hogy Bratianu Vintila képviselő elhunyt. Kegyeletes szavakkal méltatja Bratianu érdemeit, akiknek a

halálát fájdalommal veszi tudomásul nemcsak a parlament, hanem az egész román nemzet.

Jellemes, egyenes ember volt és épp ezért sok volt az ellenfele is, akik azonban most kegyelettel hajtják meg fejüket a ravatalon fekvő nagy halott előtt. Indítványozza, hogy a kamara részvétlét intézzen az elhunyt özvegyéhez, Bratianu Liahoz.

Mironescu miniszterelnök

a kormány nevében ad kifejezést az egész nemzetet ért gyásznak.

Egy igaz hazafi tünt el Bratianu Vintilával, akinek nemes intencióit sohasem vonták legnagyobb ellenfelei sem kétségbe.

Duca könnybelábadt szemmel bucsuztatja vezérét, akinek eszméit igen sokat támadták, de a jövő generáció igazolni fogja őt.

Bratianu György kijelenti, hogy bármilyen ellentétek is választották el politikai téren egymástól, jellemzősárgát és hazaszeretetét, mindig a legnagyobb becsüléssel kellett elismerni. Bratianu Vintila szerepét majd a történelem fogja kellőképp megvilágítani.

Jorga sirva beszélt.

A halál előtt elnémul minden harca, csak a tisztelet és kegyelet szavai hallhatók. Ő, sajnos, nem dicsekedhetik azzal, hogy barátja lett volna az elhunyt, de sohasem gyűlölte őt. A legerősebb emberek sorsa az, hogy velük szemben az érzések kiéleződnek.

Goga a néppárt nevében a munka fanatikusát. Dr. Lupu a parasztpárt részéről az ország érdekeiért fáradhatatlanul küzdő államférfiut méltatja.

A kisebbségi vezérek gyászbeszédei

Dr. Hans Ottó Roth, a német párt nevében kér a román közélet gyászából. A kisebbségek mindig becsülték Bratianu Vintila egyenes karakterét és közéleti tisztaságát.

Báró Jósika János a magyar párt nevében bucsuztatja az elvek és meggyőződések emberét, Bratianu Vintilát.

Dr. Fischer József a zsidó parlamenti klub nevében csatlakozik a román parlament, a nemzet és a liberális párt gyászához.

Crăciun kormánypárti az ellenfelek kegyeletét és hódolatát juttatja kifejezésre és ugyanezt teszi. Răduceanu is a szociálistapárt nevében. Pop Cicio elnök azután felfüggeszti az ülést, amelynek Bratianu Vintila elbucsztatásával kapcsolatos része véget ért.

Szünet után a kamara megkezdte a kamarai költségvetés vitáit.

Bratianu Vintila temetése valószínűleg szombaton lesz és

mint a nemzet halottját fogják örök nyugovóra helyezni.

A liberális párt részéről Franasovici Richard, volt miniszter tárgyal a temetés részleteiről Mironescu miniszterelnökkel.

Bratianu Vintila holttestét bebalzsamozták és úgy fogják elhelyezni örök nyugalomra Floricaban. A temetést azért halasztották el szombatra, mert Bratianu Vintila öccse, aki Párisban van, csak ekkor fog visszaérkezni.

A szovjet ellen fellázadtak a fehérorosz parasztok

(London.) Az orosz határvidékről Varsóba érkező jelentések szerint a fehérorosz parasztok zendülése mind szélesebb méreteket ölt, noha a szovjet nagy erővel igyekszik a mozgalmat letörni. A lázadásban résztvevők ki-

szolgáltatónak nagy pénzjutalmakat ígérnek a hatóságok, ennek ellenére a falvak lakossága a titokban élmezsi és rejtgeti a guerillaharcot folytató zendülők szabadesapatait. A lázadók több kollektív farmot felgyújtottak.

Fényes győzelmei arattak a budapesti választáson az ellenzéki pártok

(Budapest.) A tegnap lefolyt közválasztásokon 265 ezer választó adta le szavazatát. A szavazatok arányában a Wolf-párt 46, a szocialisták 37, Rassay-párt 14, az egységes közszéki és polgári párt 21, a demokraták 16,

a Friedrich-párt 10 és a frontarcosok 5 mandátumot kaptak és így az ellenzéki pártok fölénys győzelmet arattak a Wolfék és az egységes közszéki pártok felett, amely utóbbiak az antiszemita pártját alkotják.

Revolveres merényletet követtek el a pandzsabi angol főkörmányzó ellen

(London.) Bombayból jelentik, hogy Amritsar és Simla között a köruton levő pandzsabi Mont Morency nevű angol főkörmányzó ellen két hindu diák revolveres merényletet követett el. Az angol főtisztviselő könnyebben, az utána következő gépkocsiban helyet foglaló két rendőrtisztviselő és

egy orvosnő súlyosan sebesültek meg a lövésektől. A keleti Bengáliában levő Howrahban hindu nacionalisták megtámadták a rendőrséget, de a fenyegetett helyzetben volt karhatalom sor-tüztől később meghátráltak. Az összeütközésnek három halotja van.

Az uzsoraförvény a kamara előtt megszavazták a tisztviselők fizetés redukcióját

(Bukarest.) A kamara tegnap délutáni ülésén beterjesztették a kamatellenes törvény javaslatát, mely szerint a törvényes kamat nem haladhatja túl a Nemzeti Bank visszeszámlaísi kamatlábát több mint öt százalékkal. A megegyezéses kamat ennél négy százalékkal nagyobb lehet. Pereskedés esetében csak törvényes hamatot lehet számítani. Az előre fizetendő kamat maximum hat havi lehet. A hibázókkal szemben 2 hónaptól 2 évig terjedő börtönt és 20-tól 100 ezer lejig terjedő pénzbírsággal ir elé a törvény-

javaslatot. A bankoknál és részvénytársaságoknál nemcsak az felelő a kamatüzletekért, aki a tranzakciót lebonyolítja, hanem az igazgatóság, valamint mindazok felelősek, akik az üzlet megkötéséről tudomással bírtak.

A kamara ezután hosszú és heves vita után megszavazta a tisztviselőfizetések redukciójáról szóló törvényt, mely szerint 5 ezer lejtől 30 ezer lejig terjedő fizetéseknek 10—25 százalékos vanak le. Ezenfelüli fizetéseknek pedig a fizetéslevonás fokozatosan egészen 60 százalékgig megy.

LEGUJABB

Lüttich környékén, a Meuse völgyben újabb sűrű jeges köd lépett fel. Számos megbetegedés történt ezuttal is, köztük már egy halálos.

Maniu volt román miniszterelnök a francia Rivierára érkezett. Juan Les Pinsben néhány nap múlva találkozik Titulescu londoni román követtel és Mironescu miniszterelnökkel.

Keddi budapesti vízpolóeredmények: MAC—Zwenklub Amsterdam 8:0 (2:0). — III. ker TVE—CPK Prága 4:1 (3:1). — UTE—MTK 4:1 (1:0).

Newyorkban újabb nagybank szüntette be fizetéseit. A kétségbeesett betétesek attakra indultak a pénztintézet helyisége ellen és bejáratát össze is rombolták, amikor a karhatalomnak sikerült a további rombolásoknak elejét vennie. Több letartóztatás történt.

A német kommunisták tüntető karácsonyi sétára készülnek Berlinben és zavargásokat akarnak inszenázni. Emiatt elrendelték az egész berlini rendőri karhatalom szigorú alárkmészültségét, amely holnap délelőtt kezdetét veszi és mindkét ünnepnapon át tart.

Bánati Prima ujbór kihordásra	14.—
Ugyanaz mult évi	18.—
Érmelléki bor	24.—
Küküllőmenti bor	36.—
Czelnai Rizling	48.—
Háromfogásos ebéd	30.—
Vacsora	22.—
Állásch, Rum, Vanilia, Naransch liqueur	80.—
Csakis a karácsonyi ünnepekre kapható	
Prima Gabona pálinka	40.—
Kerekas Éttermében	
„Astoria” szálloda mögött	

A karácsony hetében vonat elé vetette magát egy csiki gazda, mert tavaly két gyermeke égett szénénél az el nem oltott karácsonyi gyertyák miatt

(Csikszereda.) A Hargita hólepte csúcsát jéggé csókolta a Nemere karácsonyestű orgiája. A kóbor farkasok éhesen húzódtak a szakadékokba és a havas rengeteg alján a pásztorkunyhókól bágyadt fény szűrődött a csillogó hótakaróra. Karácsony este volt: a tavalyi betlehemi este.

Az egyik kis házacskában Kispál Imre gazda az erdőből hozott kis fenyőre gyertyákat kötögetett, meggyújtotta és azután behozta a konyhából a két kislány fiacskáját — anyjuk a nyáron meghalt még, egyik két éves, a másik négy volt — és most az ölébe vette a két gyermeket és együtt énekelték a szent este gyulai énekét.

Megszólal a csikszeredai harang

Csikszeredához egy jó futásnyira van a Hargita alja, ahol Kispál Imre kunyhója volt és mert az elhagyott házikóba éjjelig nyult az este, az éjjeli mise harangja az ünneplő gazda lelkébe kongatott.

— Misére kell menni, — mondotta magában Kispál Imre. Lefektette a gyerekeket, megcsókolta, betakarta babusgatta őket. A feleségére is gondolt, egy könnyet törölt ki a szeméből. A karácsonyfa gyertyái utolsókat lobbantak. A gazda felvette a ködmönét, feltette fejére a bárányszőrűvet, megegyeszen hosszán megsimogatta szemével a szundikáló gyermekeket és neki vágott a csikszeredai utnak. A Nemere zugásába lágyan ölelt az éjjeli misére hívogató csikszeredai harangszó.

Tűz a Hargita alján

A templom a gyertyák ezer fényében ragyogott. Csengő hangú gyerekkar énekelte a karácsonyi énekeket és egyszer csak megremegett a templom. Félrevertek a harangokat és az éjjeli áhitatba belesikoltott:

— Tűz van!

Akik a hátulsó sorokban álltak kigyúródtak a templomból. Köztük volt Kispál Imre is, akinek a szívébe dobant:

— Nem oltottam el a gyertyákat a karácsonyfán.

Aztán rohant a tömeggel a Hargita felé, ahonnan bíborláng vöröslött az égig.

Későn volt.

A kis ház a hótakaróig égett. A gyerekeket sem tudták megmenteni, mert Kispál elfelejtette eloltani a karácsonyi gyertyákat.

Egyszer minden elmúlik

Kispál Imre azután kisírta magát. Hosszu hónapokig égett lelkében a karácsony, az éjjeli mise, a lobogó gyertyák, a megüszkösödött romok és azután eladta kis földjét, házat, butorát, lelkébe zárta emlékeit, okmányokat, ut-

levelet szerzett és végre az idei karácsony hetében elindulhatott a brazilai pampákra.

Égnek a gyertyák és jön a vonat

Kispál a csikszeredai állomáson türelmetlenül várta a vonatot, amelyik elviszi innen, ahol csak keserűség maradt a lelkét. Türelmetlen volt és többször megkérdezte.

— Mikor jön már a vonat.

A felelet nem elégítette ki és kiment a sínekre sétálni, a vonatot várni.

A vonat pedig már messziről dübörgött és két fénybogár húzta a havasok alján kigyózó gőzöst. A két lángbogár a mozdonyon egyre nőtt, mindnagyobb-ra reszketett és a kocsik ablakából a fény belevakított az éjszakába.

Kispál már az állomástól messze vette észre a robogó vonatot, megállt a szívére:

— Tűz van! Ég a vonat! — sikoltott és a sínek közé lépett. Két karját felémelve kitérte és a száguldó vonat elébe szaladt.

— Oltátok el! Ne hagyjátok égni! Nem halljátok, hogy segítségért sirnak a gyerekek? — kiabálta és elfuló lélegzettel rohant a sínek között.

Senki sem hallotta. Senki sem hallott semmit.

Azt nem hallotta senki, hogy a vonat nagyot zökkent, mert a kerekek csatogása elnyelte a sikoltást is ...

... a vonat pedig robogott tovább ... ezer életet vitt, ezer sors felé. (z. s. j.)

el...

Irta: WOJTICZKY GYULA

El innen! — véresen kiált a vágy,
ki pártütő — had élén jár szívében ...
s mint rossz tüdő (mely orgonába rekken)
füstölve lángol el sok éji óra
s lehunyni száll alá a téli hóra.
A hangzavarban felhőrdül a szél:
mordul az ég ... az új Valpurgis-éj ...

Riasztó, tüskés hangtarló a táj,
A hold-sarló szarvára ült a bánat,
körülötte sós könnyeket isznak
pogány szenvedésben az árnyak;
lenn, sorsában csusszan és porol
bő rokolyában a nyomor
és szerelmi nászt ül éj-nyóval
a föl pattanó csókban százkarú álom ...
Kopott lidécek a remények,
meleg, kék nyugágyán, az éjnek
vad hattyú fénybe csalják az időt.

El innen! véresen kiált a vágy,
száraz a gyökér itt teljesen,
hiába is várják ág rügyszését:
sóhajunkból jégvirág leszen,
jéggé dermed szenvedő utunk,
innen tán már hörögve se jutunk
nap alá — elesüstünk a hóban, ime ...
El innen, el! ...

Még karácsonykor se felejtse el, hogy a kiárusítás

Cillér

Cluj, piața Unirii [Fötér] 14

nél tovább tart

**Köhögés
Hurut
Tüdőbetegség!**

ellen minden esetben bevált

Siromalt

gyógyszer, mert az összes gyógyanyagokat tartalmazza, amelyeket a leghíresebb orvosok ezen betegségek ellen ajánlanak.

A Siromalt állandó és rendszeres használata által meggyógyul a hurut, elmúlik a köhögés és enyhül a tüdőbaj. Az étvágy megjavul, az életkedv fokozódik, a jó arcszín és a testierő teljes egészében visszatér. A Siromalt olcsó, jóízű, tápláló, malátás készítmény, amely minden patikában kapható.

Ha köhög, gyakran hurutos, azaz gyenge tüdejű, írjon a Gea-Krayer R.T. Laboratórium, Timisoara, 81. címre ingyen füzetért, hogy megtudja mit kell tennie ezen bajok ellen.

Staniol gyári
Lepage raktár
Kolozsvár,
kérjen mintát árlapot

**Külföldi cipő-
különlegessé-
gek**

„ERIKÁ”

Cluj, Piața Unirii 13
Telefon Interurban 578

M. NEUMANN

férfiruha áruháza
Cluj-Kolozsvár, Fötér 14.

Télikabát lei 2800.- és feljebb
Öltöny .. „ 1900.- és feljebb

Beszélgetés egy banktisztviselő barátommal, aki havi ötezer leies fizetéséből, állítólag, mégél

(Kolozsvár.) Egyik kolozsvári pénztárost tisztviselőjével a Főter egyik kapualjában találkoztam, ahová mindketten a zuhogó havas eső elől menekültünk be. Eszembe jutott egy multkori mondása, amikor kijelentette, hogy a Magyar-ucca végén levő lakásából mindennap kétszer gyalog jön be a városba és eső megy vissza, kivételt képeznek azok a napok, amikor esik az eső, ilyenkor igénybe veszi az autóbust.

Az obligát „hogyan vagy?” kérdésemre szemlesütve válaszolja, hogy: jól. Ekkor indult el a Magyar-ucca felé menő autóbust.

— Ma autóbuston kell menned, mert esik az eső? — céloztam multkori mondására, amit ő elértett.

— Ebben igazad van. De, tudod, tizenötödike után nálam már sokadika van. Hét lej oda, hét lej vissza, ezért annyi National cigarettát adnak, ami egy napi szükségletem.

Nem fészegtettem tovább ezt a témát. Amint az eső kissé alábbhagyott, indulásra invitáltam a barátomat, aki azonban még az esőcseppektől is féltette új kinézését — most kifordított — télikabátját.

Karácsonyra terelődött a szó. A hároméves Lacikámnak — kezdi elbeszélését barátom — a nagyapukája, a két éves Olgicámnak a nagymamukája vásárolt ruhát és egy-két apróbb ajándékot karácsonyra. *Nekem és az asszonynak semmit sem hoz az anyuka. Vettem egy karácsonyfát husz lejért, karácsonyfadísz és cukorkákat ötven lejért, 6-8 szál gyertyát, szóval ezt a kötelezettségemet száz lejjel intéztem el.*

— Ha nem vagyok indiszkrét, mennyi most a fizetésed, hogy ilyen takarékosan kell élned?

— Takarékoság? Nem is kifejezés ahhoz, ahogyan mi élünk! Az asszony osztja be azt a pár lejt, amit keresek. ebből naponként 15-20 lejt ad cigarettára, sokadikán semmit.

— Mégis mennyit keresel? — faggattam tovább barátomat. A barátom kissé elgondolkozik. Tétova pillantásokat vet rám! *Elárulja-e a nagy titkot, amelyet szégyenletében oly gondosan titkol mindegyik — jólöltözött — banktisztviselő. Egy-két másodperc múlva megszólal:*

— Tudod, mi nem nagyon beszélünk fizetésünkről. A szolgálati fegyelem megköveteli, hogy a megelégedett ember játszik meg, különben jön a felmondólevél.

— Neked is, aki már tíz éve dolgozol a banknál?

— Igen, nekem is. Különben neked, a jóbarátának elmondhatom. A fixfizetésem havonta 500 lejt. Ebből levonnak különböző cimeken cca 200 lejt, kézhez kapok 4800 lejt. Ebből élek negyedmagammal.

— Igazán nem értem, hogy az egyik főnököd bankotok egyik cégvezetője, egy társaságban azzal dicsekedett, hogy nálatok egy olyan tisztviselő, mint te, havonta tízezer lejt keres és ezenkívül minden negyedévben duplafizetést kap.

— Ezt csak azért mondta, hogy a társaság előtt valószínűbbnek lássék az, hogy ő havonta harmincezer lejt keres. Egy kis arányosságra vigyázni kell a beszédjében. Ő, a cégvezető, sem kap több havi fizetést, mint tízezer lejt, de ő hozzá bőkezűbb az igazgatóság a renumerációnál.

— Szóval mindannyian hozzágondoljátok azt a differenciát, ami még a megélhetéshez szükséges.

— Valahogy így van! — legyintett lemondóan a barátom.

— De hogyan osztod be azt a 4800 lejt, amit havonta kézhez kapsz.

— Kérlek szépen! Az mégsem havi 4800 lejt jövedelem, mert minden évnyegyed elején dupla a fizetés, sőt a mérleg idején — amikor renumerációi címen kapjuk — még ennél is több egy pár száz lejjel.

Legsúlyosabb kiadásom a házbér. Két kicsi szobából és egy kicsi konyhából áll a lakásom. Fizetek ezért havi 2800 lejt, illetőleg negyedévenként 8400 lejt. A duplafizetés egy hónappal megelőzi a házbérnegyedét és így a fizetés-többletet — az ötezer lejt — egy hónapig e célra eltelesszük. Például november elsején megvolt az október elseji fizetés pótlék. Az október elseji rendes fizetésemből megspóroltunk még 1200 lejt, ugyanennyit levettünk a november elsejéből is és így együtt volt a november elsei házbér.

— Szóval 5600 lejt marad a megélhetésre?

— Néha még ennyi sem, mert mindig van valami rendkívüli kiadás.

— Naponta egyszer, csak délből eszünk húst. Egy félkilógrammot négyünknek szépen beoszt a feleségem. Husra havonta nem költünk többet, mint 700 lejt, tejre 450 lejt, kenyérré 350 lejt, egyéb háztartáshoz szükséges dolgokra körülbelül ezer lejt, marad cca 1000 lejt, viszont a részletre vásárolt ruhaneműekért havonta 1000 lejt kell fizetnem.

— És a cigaretta?

— Azt a fentiekből spórolja be a feleségem.

— Van még egyéb kiadásom is. Például a tüzelőanyag. Vettem 15 mázsa fát októberben, adtam háromszáz lejt előleget és a többit most december elsején fizettem ki, amikor 1200 lejjel több pénzem volt, mert a házbérre nem kellett eltennem.

— A bankban milliós számokkal, — pénztáros koromban milliókkal — dolgoztam, de azok a milliós tételek nem vették igénybe annyira az idegeimet, mint a háztartásom 300-400 lejes tételei.

— Miből fedezed, ha valami rendkívüli kiadásod van?

— Eddig ez nem volt probléma, illetve probléma volt, de volt a feleségemnek egy kis pénze a bankban a jobb időkből. Ezt lassanként kiszedegettük. Hogy ezután mi lesz, azt nem tudom.

— Nálatok ismeretlen fogalom a fizetésemelés? Mert — mint mondd — négy év óta nem emeltek.

— Fizetésemelés? Éppen a multkor jelentette ki a személyzeti osztály vezetője egyik kollégámnak, amikor előleget kért, hogy az élet 12 százalékkal olcsóbbodott és ha tovább így megy, jön fizetésleszállítás.

— Még ezt a fizetést is le lehet szálítani?

— Tudod, a tőke nem szentimentális! Ekkor a rendőrség épülete elé értünk. A havas eső ismét megeredt. Barátom pénztárcáját vette elő és miután konstataulta, hogy az autóbustjegy ára együtt van — egy barátságos kézszorítás után — felugrott az autóbustra. Hogy holnap miből lesz cigarettára való, azt nem tudom. O. A.

Itt létezik Krausz Emánuel...

Loholok a kenyér után s közben egy mellékuca egyik háza elé érek s megállok. Valami megállit. Az üzletajtó előtt egy tábla olyan, mint amilyenre a szatócsok írják ki, hogy már megint olcsóbb lett a tej. A mellékucai tábla félméter magas, ugyanolyan széles fekete kemény papír, oda van támasztva a falhoz és krétával van ráírva: már ismét olcsóbb lett a ... dehogya! Egészen más, egészen új, egészen megdöbbenő, érthetetlen. Ez van a táblára írva szóról-szóra:

„Itt létezik Krausz Emánuel.”

Ennyi. Hogy ott létezik. Hogy ott létezik belől az üvegajtón, ül egy széken, vagy áll, vagy a feje tetején táncol, de ott létezik. Ott bent. Hát lehet azt ki-bírní, hogy be ne nézzem hozzá az ember?

— Krausz urhoz van szerencsém?

Legyint.

— Ha magának ez szerencse ...

... A boltban néhány nyulbőr, pár vankos toll, ilyesmi. Krausz Emánuel fején kopott kerek sapka, hat-tíz szál szakáll az állán, rongyos, ráncos vénember ül, egy háromlábú széken.

— Mondja Krausz bácsi, miért írja maga ki, hogy itt létezik? Ezt én soha életemben nem láttam.

— Hát mit írjak ki? Mondja, mit írjak ki?

— Hogy itt a cége.

— A cége? Hát cég ez?

— Hogy itt az üzlete.

— Ez üzlet magának?

— Hát ... hogy itt él Krausz bácsi.

— Itt élek ... Hát élet ez? Nekem akarja maga mondani, hogy itt élek! Én 81 éves vagyok, barátom, én többet tudok, én jobban tudom azt, mint maga. Legyintett és hátat fordított. Én is. Lehet, hogy igaza van. Ő jobban tudja ...

Nagy Dániel.

Nagy karácsonyi sorsjáték

Nyeremények 250.000 L. értékben

Dec 1-től 31-ig bezárólag, minden vevő 300 lei vásárlása után

egy ingyen sorsjegyet kap

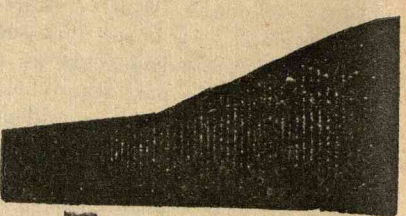
Huzás 1931 január 2-án Cernautiban, közjegyző jelenlétében. A nyeremény értékét január 6-ig levásárolhatja

„Hercules“ S. A. fiók

Cluj, Cal. Regele Ferdinand 13

Karácsonykor

ne hiányozzanak egy asztalon sem

Lem és vári
Sörfőzde
(részy. társ)
Kiváló
sörmárkái

Casino,

Record'

Specială,

English porter

és
elsőrangú

küküllőmenti fajborai

Kós Károly: Karácsonyi levél Kalotaszegről

Románia a falvak országa, nem a városoké. Románia sorsa: a falvak sorsa, a vidék sorsa, a föld népének sorsa. Románia jövője attól függ, hogy mire szorítkozik a falu, mit akar a falu, mit szeret a falu. Ma a falvaink sorsa: a megmaradás, a hitetlenség, a falu lelkeben a gyűlölet, a szívben gyűlölet-gyűl a keserűség. A falun baj van.

Ma baj van Romániában.

Nem mondom újságot, tudom. Érzik a bajt immáron azok is, akiknek állatt és felelős kötelessége ezt tudni ezen segíteni. A politikai hőmörötösen jelzi a láz fokát, amely a beteg teste emészt. És az augurok ide-oda kapkodva keresik az orvosságot.

Egyik politikai párt hiába fogna felvenni ma a másikat a kormányzásban, egyik ember helyett hiába fog egy másik beleülni a bársonyszékbe, hiába írja el új kormány egy régi által hozott valamely törvényt, hogy ahelyett hozzon. Ezen a válságon pártok, emberek és külső formák bármely változtatása nem segíthet.

Változnia kell a látásnak, a módszernek, alapjából kell megváltoznia az egész kormányzati szellemnek,

hogy elmulhassék az országról ez a sorsosztó láz, hogy egészséges és erős legyen a beteg — talán.

A falunak és a népnek ezerszázalékosan nem ígértek annyit és annyiszor politikai korifeusok és miniszterek, kormányok, méltóságok, mint 12 év óta.

És talán ezer esztendő alatt nem szegtek meg a néppel szemben annyi ígéretet és annyiszor, mint tizenkét év óta.

Most már aztán nem csoda, ha ez a megcsalódott nép senkinek sem nem hiszen el semmit, kiábrándult sok ideáljából és elvesztette hitét olyan dolgokban is, amiket szentnek tartott.

„Ha a bank nem könyörül, licitálnak“

Beszélgetek egy havasi emberrel Hunyadon. A bank előtt állunk.

„Uram, — mondja, — te tudod, mióta hitegetnek minket. Mikor ezek a regátiak dejtettek és Nagyrománia letünk, azt mondták nekünk: no, testvérek, most jön a ti vlagotok. Ha eddig a magyarok voltak az urak, ezután lesztek azok. Minden a tiétek, az egész havas, minden urasági föld. De ha akarjátok, az Alföldön is kaphattok földet. Nem kell ezután részbe aratni árjaitok, nem kell a magyar urakat szolgáljátok. Ezt mondták nekünk, uram. És mi táncoltunk, ittunk, énekelünk, éljeneztünk.“

„Ugyis lett minden. A havasból kapunk jócskán: legelőt, erdőt. Igaz! A fát most nem a grófókból vágjuk, hanem a miénkiből, meg az új gazdáiból. Nem szolgálunk — nincsen már kinek; nem járunk részbe aratni az Alföldre — nincsen hová; nem hordhatjuk a csebet Magyarországra eladni, mint régen, — le van zárva a határ. És most már mind kevesebben dolgozunk a cégnél is napszámra, mert a cég, — minden cég, — költözik le a havasról...“

„... És, uram, most már lopni sem érdemes a fát. Tavasz óta felre esett az ára: harminckét lejről tizenhárnyolc lejre. Nem fizeti ki magát, hogy vágjuk, faragjuk és a fuvarozással tönkre tegyük a szekeret és állatot ezen a gyalázatos utakon. Semmi munka, uram, semmi. Igért az állam vasutat a havasba: a cöveket beverték a mérnökök: ennyiben maradt. Igérték

uj utat a havasba, az Aranyos mellett: éppen csak elkezdtük és megállott a munka. Ez az út itt a Belesbe a magyar világban olyan volt, mint az asztal; most rosszabb, mintha csinálták volna. És ezen kell fuvarozzuk a fát Hunyadra...“

„... Az állatnak nincsen ára: a vásárra nem jön a pesti és bécsi kúpec; régen nekik neveltük bizonyosra a marhát, ma nincsen kinek. Az adó nem volna sok. De a községi taksák, a pótdók, bikarovatal, kantartás, pásztorbér, kovácskommenció, papbér, iskola- és egyház-szolgálatok és rovatok, baktartás, kerülőfizetés. Fizetés, fizetés mindig, mindenért, de jöve-

A zugolódó magyar falvak

A magyarok? A kalotaszegi falvak magyar népe? Rosszabbul azok sincsenek, mint román sorstestvéreik. Talán józanabbak, óvatosabbak voltak, mint azok a nagy országváltozás óta. És

politikai vezetőiben sem csalódott talán nagyobb a magyar nép, mint a román.

Nem csalódhatott nagyobb, mert nem igen ismeri őket. Ne nem is kíváncsi rájuk. A vezetők nem tulságosan törték magukat azért, hogy megismerhesse őket a nép. De nyugodtan fogadták és természetesnek tartották a nép kötelességének hirdetett engedelmségét és megnyugodtak abban a tudatban, hogy ez így lesz ezután is. Miért akkor hát a falura kimenni, miért akkor személyes ismeretséget kötni a néppel, mire való ez a fáradság, — ingyen!

... Nemrég egy magyar és népes kalotaszegi falu papjával beszélgettem:

„Oh, igen, az én népem jó nép és megbecsülnek, tudom. Pontosan, hiba nélkül fizetnek és hallgatnak reám... A Magyar Párt? A választások előtt kiűztek ide a kolozsvári pártközpont, hogy ki fognak szállani programbeszédet mondani, gyűjtsem össze a falu népét. Szóltam az embereknek és

erre ők ezt felelték: „Tiszteletes ur, üzenje vissza azoknak az uraknak, hogy ide ugyan senki ne jöjjön. Ha a Tiszteletes Ur azt mondja, hogy szavazzunk le, hát leszavazunk mind, hiba nélkül a magyarpárti listára, de ide ne jöjjön most választás előtt senki, mert ha jönnek, lehet, hogy nem szavazunk le a listájukra. Azoknak mi csak ilyenkor vagyunk jók, ilyenkor vagyunk magyar testvérek, ilyenkor állnak szóba velünk; azután választás után új választásig senkit se látunk. A szavazatot hát megkapják, de ide ne jöjjön senki...“ Megüztem a központnak ezt úgy, ahogy ők mondták, nekem és nem jött ide egy lélek se. Azóta se a mai napig. A falu leszavazott hiba nélkül.

De ha lett volna egy másik párt, amelyiket bár valamennyire ismert volna, arra szavazott volna.

Lehet, hogy én is. És most baj van a néppel: csuszik lefelé anyagilag. Nem a maga hibájából, de feltartóztatlanul. A határ kicsi, a földből a falu fele sem él meg, munkára szorulnak, de most munka nincsen... Nagy baj ez. Nagy baj lehet nehéz időkben...“

Ezt vallotta a maga falujáról az a magyar pap, aki ismeri a népet és akit a népe megbecsül. De

Kézdivásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Udvarhelyen, Csikszerezdán, Marosvásárhelyen a községi választásokon a Magyar

delmünk semmi. Ha a bank nem könyörül, licitálnak...“

„Uram, nekünk mindent ígértek az urak, de rajtunk csak az Uristen segíthet, vagy pedig nagy baj lesz...“

Igy mesélte el a sorsát nekem a havasi gazdaember Hunyadon, a bank kapujában. Román ember, az államalkotó nemzet tagja. És én tudom, hogy igazat mondott, tudom, hogy ez a sors közös sorsa a havasi és havasalji embereknek ma a Körös vizétől le Dévág és Belényestől a Marosig. És valószínű, hogy az alföldeken is ez a sorsa, ez a tanulsága és ez a kilátása minden román földműves és munkás-embernek.

Pártnak erős magyar ellenzéke volt.

És Bánffy-hunyadon, az őszi községi pótválasztáson a magyar párti listára nem szavazott le a magyarság többsége. És Gyergyószentmiklóson kisebbségben maradt a magyarpárti lista egy ellenzéki magyar listával szemben...

A szatmári „nemzetgyűlés“

... Az őszi hírlapi cikkben állapítottam meg, hogy a magyarpárt immár halott. Mert a párt nincsen, csupán a magakinevezte pártvezetőség él ebből a fikcióból.

Szerény cikkem csupán logikus konklúziója volt annak a százszázalékosan igaz és valószínűnek megfelelő megállapításnak, ahogyan a falu,

a falu magyar népe tudja és látja a maga viszonyát a magyarpárti szervezethez, illetőleg, hogy a falu és a falusi magyarság magát és a pártszervezetet semmiféle viszonytal összefonja a maga vezetőinek el nem ismeri.

Ami más szóval azt jelenti, hogy az Országos Magyar Párt vezetősége mögött nincsen ott a magyar falu, tehát a magyarság tömegének 80 százaléka. A cikk megjelenése után zajlott le

Az erdélyi magyarság utja

Romániában baj van. Súlyos, nehéz láz gyötri az országot és ez a tél nem fogja megszüntetni tudni a betegséget, csak súlyosbithatja;

tavasszal pedig, úgy lehet, szemben kell állanunk olyan hatalmas és súlyos válsággal, melyet ma egészében megmérni nem tudunk, de amelynek nyomása bizonyára éppen reánk, magyarokra fog, — akarva, nem akarva, — nehezdedni.

A lelkiismeret és a természetes okosság parancsolja, hogy ebben a nehéz időben a magyarságnak minden erejével, minden bátorságával, minden hitével és teljes szervezetséggel készen kellene állania, hogy a maga sorsát minél kisebb veszteséggel mentse át arra az időre, amikor nyugodtan, egészségesebb élete kezdődhetik az országnak.

A magyarság egyetlen politikai párt-szervezete felmondta a szolgálatot.

A vezetőség mögött nincsen ott a magyarság, a magyarságnak nincsen vezetősége.

És tizenkét esztendő óta talán most lenne a legnagyobb szükség arra, hogy megteremtessék az a pártszervezet, melynek vezetősége mögött egy emberként, teljes bizalmával, hitével és reményességével, vak engedelmséggel áll az egész magyar nép. És meg kellene teremtenék habozás és idővesztetés nélkül, mert az események nem vár-

a magyarpárt kongresszusa Szatmáron, ahol természetesen nemzetárulói átokban részesültem. Viszont

a pártvezetőség által sugalmazott tudósítások úgy számoltak be erről a gyűlésről, mint a romániai magyar kisebbségnek nemzetgyűléséről,

mely a maga teljességével az egyetlen magyar pártszervezet életerejét, egészségét és minden magyart magában foglaló egységét az eltelt tizenkét esztendő óta a legteljesebb mértékben bizonyította.

A marosvásárhelyi események

És ime, ebben a karácsonyi hónapban, egyik legmagyarabb és politikailag legértékesebb, mert művelt városunkban, Marosvásárhelyen, a magyarpárt helyi vezetősége egyértelműen lemondott tisztségéről.

A lemondás nyilvános és egyetlen igaz oka az volt, hogy a vezetőség mögött — nincsen párt.

Ha valaha igazat kapott megrágalmazott ember, úgy én most megkaptam a magam igazának beismerését a vásárhelyi hivatalos pártvezetőség leküszönése által és

ha valaha lebunkóztak nagy-képű hazugságot, akkor e lemondás indoka bunkózta le a központi pártvezetőség évtizedes hazugságát.

Nem én mondom, de a vezetőség közül azok, akiknek van lelkiismeretük, hogy a vezetőség mögött nincsen senki, hogy a vezetőség a maga nagyra-becsült személyén kívül senkit sem képvisel, hogy a párt nem az összmagyarság erős, élő organizmusa, de üres, halott fikció.

Ami Vásárhelyt igaz, az másutt is igaz. Amit a vásárhelyi vezetőség becsületbeli kötelességének tudott,

az becsületbeli kötelessége kellene, hogy legyen az országos vezetőségnek: haladéktalanul le kellene köszönnie arról a tisztségéről, mely nem illeti meg őt

a magyarság bizalmából. Ha ezt megtenné, nagy dolgot mentene meg magának és nekünk: az emberi megbecsülést.

Ha nem teszi meg, akkor... nevetéssé teszi magát.

nak reánk. A pártszervezet élén pedig csak azok állhatnak, akiket erre képesség és tisztesség predesztinál:

prókátorok helyett jogászok, bankdirektorok helyett közigazdák, földesurak helyett mezőgazdák, festett címerek helyett igazi urak, diplomák helyett kulturemberek, áhírlapírók helyett szellemi munkások, demagógok helyett szónokok, komédiások helyett férfiak, stréberek helyett munkások.

Ezt kellene lehetővé tennie a mai pártvezetőségnek, tehát ezért kellene lemondania. S ezért nem szabad tölözní, földözni, átfesteni ezt a mai kulissza pártot, hogy az új, egyetlen és erős párt megkaphasson minden magyar bizalmat, amit a régi olyan egészen elvesztett, hogy semmiféle megújított, felmelegített formájában vissza nem szerezhet többé.

Vásárhely bizonyítja, hogy a mai vezetőség java tagjainak van lelkiismerete és felelősségérzése, sőt bátorsága is. Most az a kérdés, megvan-e az erő a központi vezetőség lelkiismeretes és becsületes tagjaiban arra, hogy a marosvásárhelyi példát kövessék. Ha megvan, lehetővé teszik az egyetlen, erős magyarpártot, ha nem, akkor megszületik a második magyarpárt hamarosan. Ezt megjósolni, nem művészet.

Karácsony van! A születés ünnepe!...

Demokratizálható-e az Országos Magyar Párt avagy kívánatos egy másik demokratikus pártalakulat

Dr. Bernády György, Ugron András, Kecskeméthy István Molter Károly, dr. Deutsek Géza és Bárdos Péter felelnek Mai Világ körkérdésére

(Kolozsvár.) A romániai magyarság politikai életét a sivar mult és a még sivarabb jelen és jövő jellemzi. A legutóbbi választásokon az Országos Magyar Párt győztes sikert aratott ugyan és nagyszámú képviselőt juttatott be a parlamentbe, mert ehhez hozzásegítette a „Magyar Néppárt”, amely nagylelkűen lemondott a választásokon való részvételről. Így azután a magyarság nagy tömegei, melyek elégedetlenek voltak a Magyar Párt osztálypolitikájával, más megfelelő párt hiányában a Magyar Pártra adták le szavazataikat és így hozzásegítették a fényes győzelemhez.

A választások óta azonban két teljes esztendő mult el és a romániai magyarság életében semmi jelentősebb változás nem állott be annak ellenére, hogy huszon felüli képviselője és szenátora ül a parlamentben.

A magyarság tömegeinek helyzete egyetlen jótányival sem lett jobb, sőt talán, azt hisszük, hogy nem állítunk nagyot, mikor azt a kijelentést kockáztatjuk meg, hogy a romániai magyarság helyzete rosszabbra fordult.

Az iparos és kereskedőosztályt tönkretette az adó, a földműves osztályt pedig a kamatluzsora, mely annál fájdalmasabb volt, miután magyar bankok jártak és járnak az élen, mikor a magas kamatok szedéséről volt és van szó.

A szatmári magyarpárti nagygyűlés sem hozott változást ebben a szomorú helyzetben.

A Székelyföldön elvérzett a paraszt. A falvakon nőttön-nő az elkeseredés a Magyar Párt urai ellen és a falvak népe azon lépés előtt áll, hogy a szociáldemokrata pártban keresse boldogulását, ha más demokratikus nemzeti alapon álló párt nem alakul, amely érdekeit megvédelméze.

Az iparos és kereskedő osztály is el van keseredve a tehetetlenség láttán és az intellektuálisak pedig inkább visszavonulnak, mintsem meggyőződésük ellenére támogassák a jelenlegi magyarpárti vezetőséget, mely nem csinál ugyan semmit, de téltlenségében még mindig vesz annyi fáradságot magának, hogy kiátkozza és nemzetárulónak gyalázza azokat, akik tunyaságát, téltlenségét és életrevalótlanágát bírálják.

A Cezárok ideje, mikor a — „Hódolat illet és nem bírálat!” — jelszó járta, már rég elmúlt és így felvetődött az a kérdés, a romániai magyarság jövőjét féltők sorai között, hogy a magyar nép érdekében mi a sürgős teendő: Demokratizálható-e az Országos Magyar Párt, avagy szükség van-e a másik demokratikus alakulatra?

A „Mai Világ” ezzel a kérdéssel fordult az erdélyi magyar politikusokhoz, kiknek választát az alábbiakban közöljük:

„A magyar köz érdekében nem politizálok! ...”

Körkérdésünkel először Bernády Györgyhoz, az erdélyi magyar politika legmarkánsabb egyéniségéhez fordultunk, aki negyvenéves közpályáján ezerszer bizonyítékát adta annak, hogy egy tehetséges politikus mi mindent cselekedhet, ha a közérdek és nem az egyéni önző célok vezetnek. Bernády

Györgyöt, aki Marosvásárhely faluból gyönyörű modern várost csinált és az imperiumváltozás után is többet tett városért és népért, mint a Magyar Párt összes képviselői és szenátorai együttvéve, szintén nemzetárulónak gyalázza a Magyar Párt vezetősége, mert demokráciát és cselekvést mert követelni a pártban. Bernády ellen, aki kiharcolta, hogy Marosvásárhelynek magyar főpolgármestere legyen, a legiróbb harcot folytatták a politikai törpék, amelynek az lett az eredménye, hogy Marosvásárhelyt személyes kicsinyes bosszúból, a percmembékek a magyar tömegek szavazataival román polgármestert választattak. Ezt tették a patentirozott magyar népmestérek, mi alatt Bernády, aki ragaszkodott ahhoz, hogy magyar üljön a polgármestéri székekben, nemzetáruló. De nemcsak ő, hanem mások is voltak nemzetárulók. Így emlékszünk arra is, mikor a községi választások idején egyik székely

városkában két jelölőlista állott szemben egymással. Az egyik magyarpárti paktumos nemzeti parasztpárti, a másik, tiszta magyar lista. És a Magyar Párt urai egységbontóknak és nemzetárulónak merték gyalázni azokat, akik a színmagyar listán szerepeltek. Ilyen körülmények között érthető, hogy számosan elkeseredtek és visszavonultak az országos politikától. Így Bernády György is az elkeseredettek táborába került és visszavonult. Nem csinál sem kisebbségi, sem országos politikát, hanem munkaerejét egyedül városi magyarságának szenteli és így érthető aztán az alábbi elkeseredett válasz, melyet körkérdésünkre adott:

„A magyar köz érdekében nem politizálok!” — mondotta Bernády György és ebben a válaszban benne van sok ezer elkeseredett és a jelenlegi „magyar vezetés”-től megundorodott magyar polgár válasza.

„Falra borsót hányni, fiz éven át elég volt ...”

Ugron András nyugalmazott főispán, a magyarországi, majd az erdélyi politikai életnek vezéregyénisége volt. Jóságos és a magyarságért való tennivágyása megtörtek az Országos Magyar Párt vezetői klikk-rendszerének kínai falán. Ma teljesen visszavonult a politikától, amit a következő nyilatkozzal indokol:

— Falra borsót hányni, fiz éven át elég volt. Meguntam. Most dolgozom. A mozimban a film gyorsabban pereg, mint a politika vajdó elhatározásai. A színházamban pedig a kultúra és a magyar szó, eleven valóság és nem, — megismélem, — falra hányni borsó. Ma nem politizálok!

„Filiszterek vonzák a filisztereket”

Kecskeméthy István, a kolozsvári református teológia tudós professzora, aki nagy szerepet játszott a politikai életben és legutóbb az erdélyi magyarság politikai mozgalmát kezdeményező „Magyar Néppárt” elnöke volt, a következő nyilatkozatban adta jelét a romániai magyarság jelenlegi állapotán való elkeseredése felett:

„Váratlan felelet”

A „Mai Világ” körkérdésének az egyik ága az, hogy **„demokratizálható-e az Országos Magyar Párt?** Erre azt felelem, hogy nem. Legálább jobban nem, mint amennyire sikerült magát demokratizálnia.

Hiszen a régi Magyar Néppárt legdemokratább elemeit mind fel dolgozta már: egyebet mit tehetne még? Nagyrománia uralkodó pártjánál és tegyük hozzá legdemokratább polgári pártjánál, a Nemzeti Parasztpártjánál így is sokkal, de sokkal demokratább: hát hova demokratizálódni még?

Ebben a körkérdés másik ágára „avagy kívánatos-e egy másik demokratikus pártalakulat?” is benne van a felelet: nem kívánatos. Amennyire kívánatos volna, hogy az Országos Magyar Párt igazán demokratikus alakulat legyen, ép-

pen annyira nem kívánatos, hogy mellette egy másik (balkáni illat demokratikus alakulat létesüljön. Mert hiszen

filiszterekből demokrata pártot alakítani igazán utolsó reménység.

Ugyis csak az lenne a vége, am eddig volt: a régi párt egy hazafias szusszanással felszippantana az új párt felszínét (a filiszterek vonzzák a filisztereket) és akkor az „alja” megint mehetne a tennévonzás után, az elnemzetienedés felé. Vagy pedig a proletár demokrácia felé, ami talán ma amugy sem volna megakadályozható.

Hát nem kell egy másik demokrata alakulat: csak folytassák a urak az eddigi demokratizálást, ez kell a magyarnak. Felülről demokratizálják, alulról is demokratizálják, jobbról is, balról is elülről is, hátulról is, mindenütt demokratizálják: hát ha még ez sem elég, én igazán nem tudom, mit kellene még tenni fajunk megmentésére. Talán még egy irodalmi társaságot alapítani?

„Kritika nélkül vezetni, felelőtlenség!”

Karácsonyi körkérdésünkel felkerestük Molter Károlyt, a kitűnő író, az „Erdélyi Helikon” tagját is, aki irodalmi és tudományos munkássága mellett is talán magának alkalmat arra hogyha messziről is, de annál élesebb szemmel figyelje a politikai életet. Molter Károly körkérdésünkre a következő választ adta:

— Feltűnő, hogy a Magyar Párt vezető garnitúrájában 10 év óta alig (vagy egyáltalán nem) látok új nevet. Ez nem annyira annak jele, hogy a második nemzedék nem áll volna elő újjáteremtő szándékkal, hanem inkább annak, hogy az első vezetés azonnal kizárólagosan magának sajátította ki a magyarság érdekeinek képviseletét. Érdekes és talán nem véletlen, hogy mikor Marosvásárhelyt a helyi tagozat vezetését — elnökének, Bernády Györgynek önkéntes visszavonulásakor — egy fiatalabb korosztály vette át, ennek első dolga volt avval a merő kizárólagossággal összekülönbözni. Egyszerre — Uram bocsá! — kritika hangzott el még pártelhivatalt viselő szájából is. Főlcsendültek az elmúlt Néppárt szölamai, főtítkári akak rebegték: a magyarságot nem csak választásra, hanem a mindennapi életre is meg kell szervezni! Demokratikus szabázások, a többség vagy a gondolkodó kisebbség véleményének meghallgatása, ha nem is mindig a követése következett el az addig szokásos bankügysz-telefonálások helyett.

— Egyszóval jelen nyomorúságunk ordítva követeli: kritikát, belső, vagy külső ellenpéleményt, mert kritika nélkül vezetni felelőtlen és gátló. Nem bánom: vállalkozom a kritikát ezúttal az ifjuság, Holott a földön az volna az egészség: cselekedjék az ifjuság és kritizáljon a vénség. De hol vagyunk még eltől?

(Folytatása a 7-ik oldalon.)

Magyar Általános Hitelbank

Sürgőnyeim: „Hitel”

Alaptőke és tartalékalapok 69.000.000 Pengő

Telefonszámok: 1-96, 6-98, és 11-45

Fiókjai:

**Nagyvárad
Temesvár,
Brassó**

ár
lat

in
ek

tos, hog
áni illat
étesüljő

ta pár-
olsó re-

ége, an
gy haza
ppantan

és akko
ne a tö

emzetie
proleta
in má

kadályoz

demok
assák az
atizálást

elülről is
s demok
alról is

indenün
ha meg
tudom

ink meg
y irodal

tni, fele

felkeres
író, az

aki iro-
sága mel-

mat arra
il élesebb

etet. Mol-

következő

yar Párt
óta alg

ak uj ne-
ak jele,

nem állt
ándékkal,

az első
osan ma-

arság ér-
es és tá-

kor Ma-

M A I V I L Á G		
1. Kőrös	2. Kőrös	3. Kőrös
4. Kőrös	5. Kőrös	6. Kőrös
7. Kőrös	8. Kőrös	9. Kőrös
10. Kőrös	11. Kőrös	12. Kőrös
13. Kőrös	14. Kőrös	15. Kőrös
16. Kőrös	17. Kőrös	18. Kőrös
19. Kőrös	20. Kőrös	21. Kőrös
22. Kőrös	23. Kőrös	24. Kőrös
25. Kőrös	26. Kőrös	27. Kőrös
28. Kőrös	29. Kőrös	30. Kőrös
31. Kőrös	32. Kőrös	33. Kőrös
34. Kőrös	35. Kőrös	36. Kőrös
37. Kőrös	38. Kőrös	39. Kőrös
40. Kőrös	41. Kőrös	42. Kőrös
43. Kőrös	44. Kőrös	45. Kőrös
46. Kőrös	47. Kőrös	48. Kőrös
49. Kőrös	50. Kőrös	51. Kőrös
52. Kőrös	53. Kőrös	54. Kőrös
55. Kőrös	56. Kőrös	57. Kőrös
58. Kőrös	59. Kőrös	60. Kőrös
61. Kőrös	62. Kőrös	63. Kőrös
64. Kőrös	65. Kőrös	66. Kőrös
67. Kőrös	68. Kőrös	69. Kőrös
70. Kőrös	71. Kőrös	72. Kőrös
73. Kőrös	74. Kőrös	75. Kőrös
76. Kőrös	77. Kőrös	78. Kőrös
79. Kőrös	80. Kőrös	81. Kőrös
82. Kőrös	83. Kőrös	84. Kőrös
85. Kőrös	86. Kőrös	87. Kőrös
88. Kőrös	89. Kőrös	90. Kőrös
91. Kőrös	92. Kőrös	93. Kőrös
94. Kőrös	95. Kőrös	96. Kőrös
97. Kőrös	98. Kőrös	99. Kőrös
100. Kőrös	101. Kőrös	102. Kőrös
103. Kőrös	104. Kőrös	105. Kőrös
106. Kőrös	107. Kőrös	108. Kőrös
109. Kőrös	110. Kőrös	111. Kőrös
112. Kőrös	113. Kőrös	114. Kőrös
115. Kőrös	116. Kőrös	117. Kőrös
118. Kőrös	119. Kőrös	120. Kőrös
121. Kőrös	122. Kőrös	123. Kőrös
124. Kőrös	125. Kőrös	126. Kőrös
127. Kőrös	128. Kőrös	129. Kőrös
130. Kőrös	131. Kőrös	132. Kőrös
133. Kőrös	134. Kőrös	135. Kőrös
136. Kőrös	137. Kőrös	138. Kőrös
139. Kőrös	140. Kőrös	141. Kőrös
142. Kőrös	143. Kőrös	144. Kőrös
145. Kőrös	146. Kőrös	147. Kőrös
148. Kőrös	149. Kőrös	150. Kőrös
151. Kőrös	152. Kőrös	153. Kőrös
154. Kőrös	155. Kőrös	156. Kőrös
157. Kőrös	158. Kőrös	159. Kőrös
160. Kőrös	161. Kőrös	162. Kőrös
163. Kőrös	164. Kőrös	165. Kőrös
166. Kőrös	167. Kőrös	168. Kőrös
169. Kőrös	170. Kőrös	171. Kőrös
172. Kőrös	173. Kőrös	174. Kőrös
175. Kőrös	176. Kőrös	177. Kőrös
178. Kőrös	179. Kőrös	180. Kőrös
181. Kőrös	182. Kőrös	183. Kőrös
184. Kőrös	185. Kőrös	186. Kőrös
187. Kőrös	188. Kőrös	189. Kőrös
190. Kőrös	191. Kőrös	192. Kőrös
193. Kőrös	194. Kőrös	195. Kőrös
196. Kőrös	197. Kőrös	198. Kőrös
199. Kőrös	200. Kőrös	201. Kőrös
202. Kőrös	203. Kőrös	204. Kőrös
205. Kőrös	206. Kőrös	207. Kőrös
208. Kőrös	209. Kőrös	210. Kőrös
211. Kőrös	212. Kőrös	213. Kőrös
214. Kőrös	215. Kőrös	216. Kőrös
217. Kőrös	218. Kőrös	219. Kőrös
220. Kőrös	221. Kőrös	222. Kőrös
223. Kőrös	224. Kőrös	225. Kőrös
226. Kőrös	227. Kőrös	228. Kőrös
229. Kőrös	230. Kőrös	231. Kőrös
232. Kőrös	233. Kőrös	234. Kőrös
235. Kőrös	236. Kőrös	237. Kőrös
238. Kőrös	239. Kőrös	240. Kőrös
241. Kőrös	242. Kőrös	243. Kőrös
244. Kőrös	245. Kőrös	246. Kőrös
247. Kőrös	248. Kőrös	249. Kőrös
250. Kőrös	251. Kőrös	252. Kőrös
253. Kőrös	254. Kőrös	255. Kőrös
256. Kőrös	257. Kőrös	258. Kőrös
259. Kőrös	260. Kőrös	261. Kőrös
262. Kőrös	263. Kőrös	264. Kőrös
265. Kőrös	266. Kőrös	267. Kőrös
268. Kőrös	269. Kőrös	270. Kőrös
271. Kőrös	272. Kőrös	273. Kőrös
274. Kőrös	275. Kőrös	276. Kőrös
277. Kőrös	278. Kőrös	279. Kőrös
280. Kőrös	281. Kőrös	282. Kőrös
283. Kőrös	284. Kőrös	285. Kőrös
286. Kőrös	287. Kőrös	288. Kőrös
289. Kőrös	290. Kőrös	291. Kőrös
292. Kőrös	293. Kőrös	294. Kőrös
295. Kőrös	296. Kőrös	297. Kőrös
298. Kőrös	299. Kőrös	300. Kőrös
301. Kőrös	302. Kőrös	303. Kőrös
304. Kőrös	305. Kőrös	306. Kőrös
307. Kőrös	308. Kőrös	309. Kőrös
310. Kőrös	311. Kőrös	312. Kőrös
313. Kőrös	314. Kőrös	315. Kőrös
316. Kőrös	317. Kőrös	318. Kőrös
319. Kőrös	320. Kőrös	321. Kőrös
322. Kőrös	323. Kőrös	324. Kőrös
325. Kőrös	326. Kőrös	327. Kőrös
328. Kőrös	329. Kőrös	330. Kőrös
331. Kőrös	332. Kőrös	333. Kőrös
334. Kőrös	335. Kőrös	336. Kőrös
337. Kőrös	338. Kőrös	339. Kőrös
340. Kőrös	341. Kőrös	342. Kőrös
343. Kőrös	344. Kőrös	345. Kőrös
346. Kőrös	347. Kőrös	348. Kőrös
349. Kőrös	350. Kőrös	351. Kőrös
352. Kőrös	353. Kőrös	354. Kőrös
355. Kőrös	356. Kőrös	357. Kőrös
358. Kőrös	359. Kőrös	360. Kőrös
361. Kőrös	362. Kőrös	363. Kőrös
364. Kőrös	365. Kőrös	366. Kőrös
367. Kőrös	368. Kőrös	369. Kőrös
370. Kőrös	371. Kőrös	372. Kőrös
373. Kőrös	374. Kőrös	375. Kőrös
376. Kőrös	377. Kőrös	378. Kőrös
379. Kőrös	380. Kőrös	381. Kőrös
382. Kőrös	383. Kőrös	384. Kőrös
385. Kőrös	386. Kőrös	387. Kőrös
388. Kőrös	389. Kőrös	390. Kőrös
391. Kőrös	392. Kőrös	393. Kőrös
394. Kőrös	395. Kőrös	396. Kőrös
397. Kőrös	398. Kőrös	399. Kőrös
400. Kőrös	401. Kőrös	402. Kőrös
403. Kőrös	404. Kőrös	405. Kőrös
406. Kőrös	407. Kőrös	408. Kőrös
409. Kőrös	410. Kőrös	411. Kőrös
412. Kőrös	413. Kőrös	414. Kőrös
415. Kőrös	416. Kőrös	417. Kőrös
418. Kőrös	419. Kőrös	420. Kőrös
421. Kőrös	422. Kőrös	423. Kőrös
424. Kőrös	425. Kőrös	426. Kőrös
427. Kőrös	428. Kőrös	429. Kőrös
430. Kőrös	431. Kőrös	432. Kőrös
433. Kőrös	434. Kőrös	435. Kőrös
436. Kőrös	437. Kőrös	438. Kőrös
439. Kőrös	440. Kőrös	441. Kőrös
442. Kőrös	443. Kőrös	444. Kőrös
445. Kőrös	446. Kőrös	447. Kőrös
448. Kőrös	449. Kőrös	449. Kőrös

J A N U Á R

Télhó		31 nap	
Napok	Róm. kath. és protest. naptár	Görög-román naptár	
1 Csütörtök	Újév	Újév	
2 Péntek	Makár Ap. Genovéva	Szilveszter Gordius	
3 Szombat			
4 Vasárnap	D. Jézus sz.n. Tel., Simon	D. Teok. Teona	
5 Hétfő	Vizkereszt	Vizkereszt	
6 Kedd	Lucián vt.	Iván	
7 Szerda	Szörény	Julian	
8 Csütörtök	Julian	Polyeukt	
9 Péntek	Vilmos pk.	Nissz. Gerg.	
10 Szombat			
11 Vasárnap	D. 1. Sz. Cs. Árkád, Ernő	D. Teod. Taciána	
12 Hétfő	Veronika	Sztratonik	
13 Kedd	Hilár pk.	R. és Sz. vt.	
14 Szerda	Pál rem.	R. Pál	
15 Csütörtök	Marcel p.	Péter	
16 Péntek	Antal apát	Antal	
17 Szombat			
18 Vasárnap	D. 2. Piroska	D. 32. At. Arzén	
19 Hétfő	E. Margit	Eutim	
20 Kedd	Fáb., Seb.	Agnes vt.	
21 Szerda	Agnes vt.	Anasztáz	
22 Csütörtök	Vince vt.	Kelemen	
23 Péntek	Raimund	Nemzeti ü.	
24 Szombat	Nemzeti ü.		
25 Vasárnap	D. 3. Pál f. Polikárp	D. Grig. Simon	
26 Hétfő	A. János	Krizoszt e.	
27 Kedd	N. Károly	Efrém	
28 Szerda	Sz. Ferenc	Ignác	
29 Csütörtök	Martina vt.	N. Vazul	
30 Péntek	Nol. Péter	Cirus János	
31 Szombat			

F E B R U Á R

Télutó		28 nap	
Napok	Róm. kath. és protest. naptár	Görög-román naptár	
1 Vasárnap	D. Hetv. v. Gyertyasz.	E. Triod Jézus t. S.	
2 Hétfő	Balázs pk.	Sim. An.	
3 Kedd	Szerda	Izidor	
4 Szerda	Ágota	Teodula	
5 Csütörtök	Dorottya	Julian	
6 Péntek	Romuald a.	Lukács	
7 Szombat			
8 Vasárnap	D. Hatv. v. Cirill	E. Hetv. v. Nicefor	
9 Hétfő	Skotaszt.	Pál vt.	
10 Kedd	Mária megj.	Teodóra	
11 Szerda	Szervitar	Mélet	
12 Csütörtök	R. Katalin	Zoe	
13 Péntek	Bálint	Máro	
14 Szombat			
15 Vasárnap	D. Fars. v. Juliánna	E. Hush. v. Pamfil	
16 Hétfő	Hushagyók.	Marianna	
17 Kedd	Hamvazósz.	Leó pápa	
18 Szerda	Zsuzsanna	Filemon	
19 Csütörtök	Aladár pk.	Leó pk.	
20 Péntek	Eleonora	Eusztát	
21 Szombat			
22 Vasárnap	D. 1. Invoc. Péter székf.	E. Vajh. v. Polikárp	
23 Hétfő	Mátyás ap.	Ján. f. m.	
24 Kedd	Géza	Taráz	
25 Szerda	K. Margit	Porfir	
26 Csütörtök	Ákos	Prokop	
27 Péntek	Elemér	Vazul	
28 Szombat			

M Á R C I U S

Tavaszelő		31 nap	
Napok	Róm. kath. és protest. naptár	Görög-román naptár	
1 Vasárnap	D. 2. Remin. S. Lujza	E. Nb. 1. Teodót	
2 Hétfő	Kornélia	Kleon	
3 Kedd	Kázmér	Pál és J.	
4 Szerda	Özséb, Ad.	Konon	
5 Csütörtök	Gottlieb	Am. 42 v.	
6 Péntek	Aqu. Tamás	Vazul	
7 Szombat			
8 Vasárnap	D. 3. Oculi Franciska	E. Nb. 2. Sz. 40. v.	
9 Hétfő	40 vértanu	Kodrát	
10 Kedd	Sz. Aladár	Szofron	
11 Szerda	I. Gerg. Kánt.	Teofanes	
12 Csütörtök	Szabin vt.	Nicefor	
13 Péntek	Matild	Sándor	
14 Szombat			
15 Vasárnap	D. 4. Laetare Geréb	E. Nb. 3. Szabin vt.	
16 Hétfő	Patrik pk.	Elek	
17 Kedd	Sándor, Ede	Ciril pk.	
18 Szerda	József	Krizsánt	
19 Csütörtök	Joak., Hub.	Szabb. v.	
20 Péntek	Benedek	Jakab ifj.	
21 Szombat			
22 Vasárnap	D. 5. Judica Viktorián vt.	E. Nb. 4. Nikon	
23 Hétfő	Gábor főa.	Zakariás	
24 Kedd	Gy. o. B. A.	Gy. o. B.	
25 Szerda	Manó	Gábor	
26 Csütörtök	Hajnalka	Matróna	
27 Péntek	Kap. János	Hiláron	
28 Szombat			
29 Vasárnap	D. 6. Virágvt. Kerény, Iz.	E. Nb. 5. Klim. Ján.	
30 Hétfő	Guidó, Árp.	Hipác	
31 Kedd			

MAI VILÁG

CLUJ, STRADA MINORITA NO. 2
Románia magyarságának leg-
olvasottabb napilapja

Népszerűségét és legnagyobb példány-
számát jól értesültségének, progresszív,
demokratikus irányának, bátor hangjá-
nak köszönheti.

ÁRA 2 LEI.

MAI VILÁG
AZ 193É

J U L I U S

Nyárhó		31 nap	
Napok	Róm. kath. és protest. naptár	Görög-román naptár	
1 Szerda	Jézus sz. v.	Kozma és D.	
2 Csütörtök	Sarl. B. A.	B.-Asszony	
3 Péntek	Kornél	Anatól	
4 Szombat	Ulrik pk.	Krét. Andr.	
5 Vasárnap	D. 6. Z. Antal	D. 6. Atan.	
6 Hétfő	Izaiás pr.	Szizoesz	
7 Kedd	Ciril, Metód	Ciriaca	
8 Szerda	Erzséb. kir.	Prokop vt.	
9 Csütörtök	Veronika	Pankrács	
10 Péntek	Amália	Leonc vt.	
11 Szombat	Pius p. vt.	Eufém.	
12 Vasárnap	D. 7. Izabella	D. 7. Prokl.	
13 Hétfő	Anaklét p.	Gábor, Istv.	
14 Kedd	Bonaventura	Aquila	
15 Szerda	Henrik cs.	Quirik	
16 Csütörtök	K.B.A. Valter	Antenogén	
17 Péntek	Elek hv.	Marina	
18 Szombat	Kamill hv.	Emilián	
19 Vasárnap	D. 8. P. Vince	D. 8. Diosz	
20 Hétfő	Jeromos	Illés prof.	
21 Kedd	Parax, Dán.	Simeon	
22 Szerda	Már. Magd.	M. Magd.	
23 Csütörtök	Apollinár	Ezekiel pr.	
24 Péntek	Krisztina	Rom., Dáv.	
25 Szombat	Jakab ap.	Anna	
26 Vasárnap	D. 9. Anna	D. 9. Herm.	
27 Hétfő	Pantal., Olg.	Pantelem.	
28 Kedd	Ince p.	Nikánor	
29 Szerda	Márta sz.	Kallinik	
30 Csütörtök	Judit vt.	Szila	
31 Péntek	L. Ignác	Eudocim	

A U G U S Z T U S

Nyárutó		31 nap	
Napok	Róm. kath. és protest. naptár	Görög-román naptár	
1 Szombat	Vas. sz. Péter	Sz. k. körm.	
2 Vasárnap	D. 10. Alfonz	D. 10. Istv. e.	
3 Hétfő	István vt.	Izác, Faus.	
4 Kedd	Domonkos	Efezi 7. gy.	
5 Szerda	Havi B. A.	Fabius vt.	
6 Csütörtök	Urunk színv.	Urunk szv.	
7 Péntek	Kajet., Iboly	Pulkéria	
8 Szombat	Cirjék vt.	Emilián	
9 Vasárnap	D. 11. János	D. 11. Máty.	
10 Hétfő	Lőrinc vt.	Lőrinc vt.	
11 Kedd	Zsuzsanna	Euplusz vt.	
12 Szerda	Klára sz.	Anicét, Fot.	
13 Csütörtök	Ipoly és K.	Maxim hv.	
14 Péntek	Özséb vt.	Marcell vt.	
15 Szombat	N. B. A.	N. B. A.	
16 Vasárnap	D. 12. Rókus	D. 12. Dio.	
17 Hétfő	Jácint, An.	Miron p.	
18 Kedd	Ilona csász.	Flór., Laur.	
19 Szerda	Lajos, Huba	András vt.	
20 Csütörtök	Sz. Istv. kir.	István	
21 Péntek	Franc., Sám.	Tádé	
22 Szombat	Timót vt.	Agatonik vt.	
23 Vasárnap	D. 13. Fülöp	D. 13. Farkas	
24 Hétfő	Bertalan ap.	Eutik	
25 Kedd	Lajos kir.	Bertalan ap.	
26 Szerda	Zefirin, Izsó	Adr. és Nat.	
27 Csütörtök	Kal. József	Liber	
28 Péntek	Ágoston pk.	Mózes	
29 Szombat	K. Ján. fejt.	Iván fejt.	
30 Vasárnap	D. 14. Róza	D. 14. Sánd.	
31 Hétfő	Rajmund hv.	B.-A. öv. t.	

S Z E P T E M B E K

Őszelőhó		30 nap	
Napok	Róm. kath. és protest. naptár	Görög-román naptár	
1 Kedd	Egyed	Évkezdés	
2 Szerda	István király	Mam. vt.	
3 Csütörtök	Manszvét	Teokiszt.	
4 Péntek	Rozália sz.	Babilasz	
5 Szombat	Lőrinc	Zakariás	
6 Vasárnap	D. 15. Ida	D. 15. Mih.	
7 Hétfő	Regina	Szocon vt.	
8 Kedd	Kis B. A.	Kisassz. n.	
9 Szerda	Klaver Péter	Joak., Anna	
10 Csütörtök	Tol. Mik.	Mendodóra	
11 Péntek	J. Teodóra	Teodóra	
12 Szombat	Mária neve	Antonóm	
13 Vasárnap	D. 16. Notb.	D. 16. Kor.	
14 Hétfő	Szent ker. f.	Szt. ker.	
15 Kedd	Hétfajd. Szúz	Filoteus	
16 Szerda	Kornél, Edit	Jozefat	
17 Csütörtök	Sz. Fer.	Zsófia vt.	
18 Péntek	Kup József	Ariadne vt.	
19 Szombat	Január pk.	Trofim vt.	
20 Vasárnap	D. 17. Euszt.	D. 17. Euszt.	
21 Hétfő	Máté ap.	Jónás pr.	
22 Kedd	Móric vt.	Foka pk.	
23 Szerda	Tekla sz. vt.	Sz. Iván	
24 Csütörtök	F. kiv. B.-A.	Tekla	
25 Péntek	Gellért pk.	Eufrozina	
26 Szombat	Ciprin és J.	Nilusz	
27 Vasárnap	D. 18. Kozma	D. 18. Kal.	
28 Hétfő	Vencel vt.	Baruch p.	
29 Kedd	Mihály főan.	Kiriák r.	
30 Szerda	Jeromos	Gergely pk.	

APRILIS

31 nap	30 nap
Napok	Róm. kath. és protest. naptár
1. Hétfő	Hugó pk. Nagycsüt. Nagypéntek Nagyszomb.
2. Kedd	E. Nb. 6. v. Zakariás Georgie Herodion Eupszik vt. Nagypént. Antipa
3. Szerda	D. 1. Quasim. Herm., Ida Jusztin, Tib. Anasztázia Lambert Anicét p. Apol., Ilma
4. Csütörtök	E. 1. Pafn. Teodor Január Syc. Teod. György Szaba Márk ev.
5. Péntek	D. 3. Jub. K. Péter, Ar. K. Pál, Val. Péter vt. Sz. Katalin
6. Szombat	

MÁJUS

Tavasziutó	31 nap
Napok	Róm. kath. és protest. naptár
1. Péntek	Munkásünnep
2. Szombat	Atan., Zsig. N. Athanáz
3. Vasárnap	D. 4. Cantate Monika, Fl. V. Pius, Got. János ap. B. Gizella Mih. f., Giz. Naz. Gerg.
4. Hétfő	Nemz. ün. Móc vt. Germán Glicéria vt. Izidor vt. Akill Teodor
5. Kedd	D. 6. Exaudi Ven., Erik Coelesztin Bernard Hősök n. Julia sz. Dezsó pk.
6. Szerda	E. 5. Sz. J. f. Dén és t. v. Patrik és t. Talalé Jézus m. Bazilisk Mihály pk.
7. Csütörtök	
8. Péntek	
9. Szombat	
10. Vasárnap	Pünk. v. Pünk. h. Ner. Fülöp Beda e. t. Agoston Pazzi Magd. A. sz. Janka
11. Hétfő	E. 6. Simon Kalib János Kárpus Hellád Eutik Teodózia Izác ap.
12. Kedd	
13. Szerda	
14. Csütörtök	
15. Péntek	
16. Szombat	
17. Vasárnap	D. 1. Szenth. Pünk. vas.
18. Hétfő	
19. Kedd	
20. Szerda	
21. Csütörtök	
22. Péntek	
23. Szombat	
24. Vasárnap	
25. Hétfő	
26. Kedd	
27. Szerda	
28. Csütörtök	
29. Péntek	
30. Szombat	
31. Vasárnap	

JUNIU S

Nyárelőhő	30 nap
Napok	Róm. kath. és protest. naptár
1. Hétfő	Pamfil Erazmus Klotild Urnapja Bonifác vt. Norbert pk.
2. Kedd	Pünk. h. Nicefor Paula Metrof. pt. Marcián Thekla
3. Szerda	
4. Csütörtök	
5. Péntek	
6. Szombat	
7. Vasárnap	D. 2. Róbert Medárd Pimusz, Fél. Margit kir. Barnabás Jézus szive Pád. sz. A.
8. Hétfő	D. 2. Teod. Teodór er. Cirill, Atan. Antonia Bartal Onufriusz Aquilina
9. Kedd	
10. Szerda	
11. Csütörtök	
12. Péntek	
13. Szombat	
14. Vasárnap	D. 3. N. sz. V. Vid. Jolán Reg. sz. Fer. Rainer Efrém Gyárfás Szilvér p.
15. Hétfő	D. 3. Met. Amosz pr. Tikon pk. Szabel Leonc vt. Judás ap. Metód pk.
16. Kedd	
17. Szerda	
18. Csütörtök	
19. Péntek	
20. Szombat	
21. Vasárnap	D. 4. G. Al. Paulin, Á. Edilt., Zolt. Ker. János Vilmos János és Pál László kir.
22. Hétfő	D. 4. Julián Özséb p. k. Agrip. sz. Iván szül. Febr. és ts. Dávid r. Sams. p.
23. Kedd	
24. Szerda	
25. Csütörtök	
26. Péntek	
27. Szombat	
28. Vasárnap	D. 5. Ireneus Pét. és Pál Pál emlékez.
29. Hétfő	D. 5. Cir. e. Pét. és Pál 12 apostol
30. Kedd	

ÁNAPTÁRA

ÉVRE

MAI VILÁG

Nagy elterjedtsége folytán
a legjobb hirdetési
orgánum

Apróhirdetések szavanként 1.5 lej. Állást-
keresők 10 lejért hirdethetnek. Előfize-
tőknek évenként négy apróhirdetést tel-
jesen díjtalanul közöl.

BEK T Ó B E R

30 nap	31 nap
Napok	Róm. kath. és protest. naptár
1. Hétfő	Remig pk. Óíző a. Teréz, Helga
2. Kedd	B.-A. véd. Jusztina Ar. Dénes
3. Szerda	D. 19. Ferenc Placid, Aurél Bruno hv. Olv. B. A. Etelka Dénes pk. vt. Bor. Ferenc
4. Csütörtök	D. 19. Hier. Karitina Tamás a. Szergiusz vt. Pelágia Jakab Eulamp
5. Péntek	D. 20. Plac. Miksa pk. Ede, Kálmán Kalliszt p. Teréz sz. Gál apát Hedvig a.
6. Szombat	D. 20. Fülöp Tarák Kárp Parasz. Lucian vt. Longin vt. Ozeás pr.
7. Vasárnap	D. 21. Luk. Alk. Péter Vend., Iréne Orsolya sz. Kordula Ignác p. Ráfáel fda.
8. Hétfő	D. 21. Luk. Joel pr. Artem. vt. Hiláron Aberc pk. Jakab Arétasz
9. Kedd	D. 22. Kriszt. Dömötör vt. Szabina vt. Simon, Jud. Narcisz pk. Alfonz, Kol. Farkas pk.
10. Szerda	D. 22. Mar. Demeter Nesztor Terenc vt. Ábrahám Zenób Epimak vt.
11. Csütörtök	
12. Péntek	
13. Szombat	
14. Vasárnap	
15. Hétfő	
16. Kedd	
17. Szerda	
18. Csütörtök	
19. Péntek	
20. Szombat	
21. Vasárnap	
22. Hétfő	
23. Kedd	
24. Szerda	
25. Csütörtök	
26. Péntek	
27. Szombat	
28. Vasárnap	
29. Hétfő	
30. Kedd	
31. Szerda	

NOVEMBER

Őszutó	30 nap
Napok	Róm. kath. és protest. naptár
1. Vasárnap	Mindszent Halottak n. Hubert, Gy. Bor. Károly Imre herceg Lénárd hv. Engelbert
2. Hétfő	D. 23. Koz. Acind. és t. Acepst. vt. Joannic Galaktion Pál pk. Hieron vt.
3. Kedd	
4. Szerda	
5. Csütörtök	
6. Péntek	
7. Szombat	
8. Vasárnap	D. 24. Gottf. Tivadar vt. Av. sz. And. Márton pk. Márton K. Szan. Jozafát
9. Hétfő	D. 24. Mih. Porfir vt. Oreszt. vt. Menna vt. Al. Ján. Ar. sz. Ján. Fülöp ap.
10. Kedd	
11. Szerda	
12. Csütörtök	
13. Péntek	
14. Szombat	
15. Vasárnap	D. 25. Gertr. Ödön pk. Csod. Gerg. Péter, Ödön Erzsébet Val. Félix B. A. bem.
16. Hétfő	D. 25. Guri. Máté ev. Cs. Gergely Plató vt. Barlaam Dek. Gerg. B. A. felaj.
17. Kedd	
18. Szerda	
19. Csütörtök	
20. Péntek	
21. Szombat	
22. Vasárnap	D. 26. Cecil. Kelemen vt. Ker. János Katalin vt. Ber. Ján. Virgil István
23. Hétfő	D. 26. Filé. Amfilok p. Kelemen Katalin Alip Perzs Jakab István
24. Kedd	
25. Szerda	
26. Csütörtök	
27. Péntek	
28. Szombat	
29. Vasárnap	D. 1. Szat. András a.
30. Hétfő	D. 27. Par. András a.

DECEMBER

Télelőhő	31 nap
Napok	Róm. kath. és protest. naptár
1. Kedd	Elegy pk. Bibiana Xav. sz. Fer. Borbála sz. Szabbas
2. Szerda	D. 28. Mikl. Ambrus Patáp B. A. fog. Hermogén Dániel Szpiridion
3. Csütörtök	
4. Péntek	
5. Szombat	
6. Vasárnap	D. 2. Miklós Ambrus pk. Már. sz. f. Four Péter Melkiad Damaz p. Ottilia
7. Hétfő	D. 3. Luca Nikáz pk. Valerian Etelka Lázár Grácián pk. Pelágia
8. Kedd	D. 3. Eusztáz. Tirzus vt. Eleutér Aggeusz Dániel pr. Sebestyén Bonifác vt.
9. Szerda	
10. Csütörtök	
11. Péntek	
12. Szombat	
13. Vasárnap	D. 4. Timót Tamás ap. Zenó vt. Viktoria sz. Ad. és Év. Nagykar. István
14. Hétfő	D. 4. Ignác vt. Juliána F. Anasztáz. Krétai Kar. el. b. Nagykar. Istensz. M.
15. Kedd	
16. Szerda	
17. Csütörtök	
18. Péntek	
19. Szombat	
20. Vasárnap	D. 5. János ap. Aprószentek. Tamás Dávid Szilveszter
21. Hétfő	István vt. T. e. vt. F. Aprósz. Anizia Melánia
22. Kedd	
23. Szerda	
24. Csütörtök	
25. Péntek	
26. Szombat	
27. Vasárnap	
28. Hétfő	
29. Kedd	
30. Szerda	
31. Csütörtök	

1900	1901	1902
1. Január	1. Január	1. Január
2. Február	2. Február	2. Február
3. Március	3. Március	3. Március
4. Április	4. Április	4. Április
5. Május	5. Május	5. Május
6. Júnus	6. Júnus	6. Júnus
7. Júlus	7. Júlus	7. Júlus
8. Augusztus	8. Augusztus	8. Augusztus
9. Szeptember	9. Szeptember	9. Szeptember
10. Október	10. Október	10. Október
11. November	11. November	11. November
12. December	12. December	12. December

1903	1904	1905
1. Január	1. Január	1. Január
2. Február	2. Február	2. Február
3. Március	3. Március	3. Március
4. Április	4. Április	4. Április
5. Május	5. Május	5. Május
6. Júnus	6. Júnus	6. Júnus
7. Júlus	7. Júlus	7. Júlus
8. Augusztus	8. Augusztus	8. Augusztus
9. Szeptember	9. Szeptember	9. Szeptember
10. Október	10. Október	10. Október
11. November	11. November	11. November
12. December	12. December	12. December

1906	1907	1908
1. Január	1. Január	1. Január
2. Február	2. Február	2. Február
3. Március	3. Március	3. Március
4. Április	4. Április	4. Április
5. Május	5. Május	5. Május
6. Júnus	6. Júnus	6. Júnus
7. Júlus	7. Júlus	7. Júlus
8. Augusztus	8. Augusztus	8. Augusztus
9. Szeptember	9. Szeptember	9. Szeptember
10. Október	10. Október	10. Október
11. November	11. November	11. November
12. December	12. December	12. December

1909

1909. évi költségvetési törvény

1909. évi költségvetési törvény

1910

1911

1912	1913	1914
1. Január	1. Január	1. Január
2. Február	2. Február	2. Február
3. Március	3. Március	3. Március
4. Április	4. Április	4. Április
5. Május	5. Május	5. Május
6. Júnus	6. Júnus	6. Júnus
7. Júlus	7. Júlus	7. Júlus
8. Augusztus	8. Augusztus	8. Augusztus
9. Szeptember	9. Szeptember	9. Szeptember
10. Október	10. Október	10. Október
11. November	11. November	11. November
12. December	12. December	12. December

1915	1916	1917
1. Január	1. Január	1. Január
2. Február	2. Február	2. Február
3. Március	3. Március	3. Március
4. Április	4. Április	4. Április
5. Május	5. Május	5. Május
6. Júnus	6. Júnus	6. Júnus
7. Júlus	7. Júlus	7. Júlus
8. Augusztus	8. Augusztus	8. Augusztus
9. Szeptember	9. Szeptember	9. Szeptember
10. Október	10. Október	10. Október
11. November	11. November	11. November
12. December	12. December	12. December

1918	1919	1920
1. Január	1. Január	1. Január
2. Február	2. Február	2. Február
3. Március	3. Március	3. Március
4. Április	4. Április	4. Április
5. Május	5. Május	5. Május
6. Júnus	6. Júnus	6. Júnus
7. Júlus	7. Júlus	7. Júlus
8. Augusztus	8. Augusztus	8. Augusztus
9. Szeptember	9. Szeptember	9. Szeptember
10. Október	10. Október	10. Október
11. November	11. November	11. November
12. December	12. December	12. December

„Híu ábránd a Magyar Párt demokratizálásában hinni...”

Egyik magát megnevezni nem akaró magyar intellektuál a következő talpraesett választ adta:

„A politikai párt akkor demokratikus, ha vezetői maguk is demokraták és tisztán és becsületesen a demokratikus népi érdekek szolgálatába állítják összes erőiket.

A Magyar Párt mai vezetősége a születési és pénzarisztokrácia láborából rekrutálódik, helyesebben a feudális, klerikális és kapitalista érdeksorportok abszolút befolyása alatt áll.

Ezen érdeksorportoknak képviselőre van szükségük s ezt egy politikai párton keresztül igyekeznek megvalósítani.

A mai Magyar Párt mögött álló érdeksorportok tehát soha sem fogják engedni, hogy a párt vezetése a demokratikus elemek kezébe kerüljön, mert ezzel a Magyar Párt már meg is szűnt az ő érdekképviselőjük lenni.

Hogy pedig ez meg ne történhessék, arról gondoskodik a szervezeti szabályzat, melynek kegyelméből a pártvezetőséget valójában soha sem választják, hanem mindig kinevezik.

Képviselő vagy szenátor sem lehet más, csak az, akinek ezen érdeksorportok megfelelőnek találják.

Az Országos Magyar párt demokratizálása tehát híu ábránd s abban hinni nem fog senki, aki egy kissé is belát a kulisszák mögé.

Nem lehet elvitatni, hogy a fentírt történelmi osztályoknak joguk van a maguk érdekeinek megvédéséről gondoskodni. Viszont nem lehet kétséges az sem, hogy

ugyanígy megvan a joguk a dolgozó osztályoknak, kiskereskedőknek, kisiparosoknak, szellemi munkásoknak is, gondoskodni a maguk érdekeinek védelméről, ha kell, a történelmi osztályokkal szemben is.

A magyar nép érdeke tehát, hogy egy demokratikus magyar párt minél előbb zászlót bontson s az aktivitás tereére lépjen.

Gyors új pártalakulást sürgetnek a földművesek, mert különben a szociáldemokrata párthoz csatlakoznak

Bárdos Péter fenési kispáza, a magyar földművesek népszerű vezére, a következőkben fejti ki véleményét:

Szerkesztő urnak arra a kérdésre, hogy demokratizálható-e a

jelenlegi Országos Magyar Párt, avagy szükség van-e egy másik pártalakulatra? Röviden ez a feleletem:

Első sorban

arra lenne szükség, hogy a mai magyarpárt a mostani egészében maradjon meg.

De ez másként nem lehet, csak egy egészen más alapon beállított vezetőséggel. Hogy annak

a magyarpártnak az új elnöksége, vezérő bizottsága úgy legyen összeállítva, hogy abban osztályárnyalonként legyen képviselve, úgy a nagyiparos, kisiparos, mint nagybirtokos, kisbirtokos és intellektuel osztály,

mert minden osztálybelinek különböző sérelmei, fájdalmai vannak és csak a közölök kikerültek érzik azt. Szóval: a fedő tudja legjobban, hogy mi fő a fazékban. Én szerintem a mai pártvezetőség nem képviseli az összmagyarságot, csak a nagybirtokos, bankár és nagyiparos osztályt s egy taggal a kisiparosokat. Jelenleg kilencvenkilenc százalékban olyanok a vezetők, akik átérzeni nem tudják s nem is tudhatják, a kicsik bajait

és nem is törődhetnek a kisiparosok és a kisbirtokosok érdekeivel, mert azok érdekeinek előmozdítása ellenkezésbe jön az önös érdekeikkel.

Mivel a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a mostani pártvezetőség egy más alapon álló vezérő bizottsági revízióba nem hajlandó beleegyezni, mert még a talaj nem siklott ki egészen a lábuk alól,

tehát a látók, az érzők és az elégedetlenek kívánságának tennének eleget egy másik demokratikus alapon álló pártalakításával.

Sőt, ha egy erős párt alakulna, egy olyan párt, amelynek zömét a kisiparosok és a földművesek tennék ki, ezen alakulat

egy olyan erős ellenzékét képezhetné a mai szilárd és erősnek hitt magyarpártnak, amelyik nagyon sok erkölcsi felelősséget le tudna venni azon pár magyarpárti vezérőrfiú válláról, akiknek még ma a pártban szavuk szentírás s akik nemzetárulók gyanánt ebrudalják ki a pártból azokat, akik ellent mernek szólni nekik.

De talán egy demokratikusabb alapon épülő, vagy népi alakulat, még a román pártok előtt is szimpatikusabb és azt hiszem, hogy

több könnyítést, több előnyt tudna kiforszírozni a valódi kicsik és gyöngék javára gazdasági, vagy agrár, vagy pedig kisebb ipari ügyekben.

S erre, vagy ezen, vagy a másik oldalon való revízióra a magyarpárt mai vezetőségének is szüksége van, hogy bebizonyítsa azon gyanu meddőségét, hogy nem az ők tehetetlenségükön, nem az ők önös érdekekben végzett munkájukon mulott az, hogy a párt vezetőség még ez ideig semmi, a kisebbségünket érdeklő komoly eredményt elérni nem tudott.

De a kezdeményezéssel sietni kell, mert a szociáldemokrata párt nagyon ügyesen és látható jó sikerrel megkezdte

Láncgyár

Részvénytársaság Timisoara

Gyártmányai: mezőgazdasági vasláncok villanyforrasztott és patent kivitelben csizmapatkó, ólomsörét

munkáját már a falukon is és az igazat megvalva, ha még néhány vitás pont elsimításával meg tudunk egyezni, magam is talán néhány ezer szenvedő társammal oda fogok

huzódni,

ahol gondolom, hogy nem akkor vesznek tekintetbe és ismernek, mikor szavazni kell, hanem akkor is, mikor vérző sebeinket kell köztögetni.

A kibontakozás útja

Dr. Deutsek Géza, aki Kós Károllyal, dr. Kecskeméthy Istvánnal és dr. Kapdebó Szilárdal egyetemben az első között volt, aki az új impériumban megkezdte a romániai magyarság megszervezését, a következőkben mutat rá a jelenlegi helyzetből való kivezető utra:

Az, hogy demokratizálható-e az Országos Magyar Párt, avagy kívánatos-e egy másik demokratikus pártalakulat, ez olyan fogas kérdés, melyre elfogadhatóan indokolt feleletet adni 20—30 sorban igen nehéz. Nehéz pedig különösen azért, mert a mai Magyar Párt nemcsak szigorú értelemben vett politikai párt akar lenni, ha-

nem a romániai magyarság kizárólagos népkisebbségi szerve szerepét is követeli a maga számára. E kettős célkitűzésből kifolyó-

lag egyik feladatának sem tud eleget tenni.

Nem homogén, azonos meggyőződésen és azonos politikai elveken alapuló párt, mert hiszen kebelébe kényszerítette vagy legalább is akarta kényszeríteni a legellentétesebb világnézetű, a legkülönbözőbb politikai felfogású, a legnagyobb gazdasági érdeklentéiben levő egyéneket, azon az egyetlen alapon, hogy valamennyien magyar anyanyelvűek.

Az osztályellentétek bontják meg az erdélyi magyarság politikai egységét

Ebből következik azután, hogy

a Magyar Pártnak, mint politikai pártnak, alig van szava a romániai közéletben s bizonytalanok, a magyarság nem minden társadalmi rétegét ki-elégítőek parlamenti felszólalásai

és megnyilatkozásai sem. Ebből a zavaros koncepcióból, a politikai pártnak és a népkisebbségi képviselőnek szerencsétlen összeházasításából következik, hogy a Magyar Párt

bármennyire is akar, mégsem tud a romániai magyarság népkisebbségi szerve lenni,

mert nemcsak a szociálista, — tehát nem polgári — világnézetű magyarokat zárja ki természetszerűleg kebeléből, hanem kizárja, vagy legalább is tértelenségre kárhoztatja, a magyar polgári elem azon részét is, mely más politikai nézeteket vall. Az osztályérdekek és osztályellentétek a magyar polgári társadalmat is megosztják.

A Magyar Párt mai uraitól, a születési és bankarisztokráciától nem lehet várni demokratizálódást, sem pedig azt nem lehet kívánni, hogy politikai és gazdasági érdekeik megvédelmezéséről lemondjanak.

Nem marad tehát más hátra, minthogy a magyar kispolgári elem, a kisbirtokosok, kisiparosok, kiskereskedők, s a polgári gondolkozási szellemi munkások

megalakítsák a maguk új, demokratikus magyar pártját.

Ez a két magyar politikai párt, a konzervatív és a demokrata, magában foglalhatná az egész magyar polgári elemet és egyenként is nagyobb súlyt képviselne, mint a mai Magyar Párt. Viszont az egész magyar népkisebbség képviselőre, mely magában foglalná a szociálista világnézetű magyarokat is,

egy pártpolitikától mentes, tisztán csak az egyetemes magyar népkisebbségi érdekek védelmét szolgáló szervet lehetne és kellene megalkotni.

Ezzel a megoldással a magyar pártok politikai súlya is növekedne s az egész magyar népkisebbség egyetemes érdekei is öntudatosabb védelmezőre találnának.

A fent közölt nyilatkozatok rávilágítanak az erdélyi magyarság lelkiállapotára és a nyilatkozatokban rejlő tanulságok, hisszük, hogy hatással lesznek úgy a magyarság széles néprétegeire, mint a Magyar Párt vezetőségére.

Aradmegyei Takarékpénztár

Arad,

Bulevardul Regina Maria 28
Alapított 1870. évben

Fiókok: Pancota, Ineu

Sürgőnycim: Bancomit
Telefon: 125, 225

Részvénytőke és tartalékalapok
31.000.000

Foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával. Legelőnyösebben eszközbel- és külföldi átutalások

Nagyságos asszony! Vonja le a konzekvenciákat!

Irtá: FEKETE TIVADAR.

Nagyságos Asszonyom, kérem egy szóra. Nem tudom, megfigyelt-e már, hogy az utóbbi hónapokban a kedves férje, (— bankigazgató, gyáros, kereskedő, ügyvéd, állami tisztviselő, orvos, kereskedelmi alkalmazott, festő, író, tanár, tanító, — a nem kívánt rész tőlrendő —) az utóbbi hónapokban, este, kissé megkésve érkezett haza. Homlokán megszapordítottak a redők és késése okául legtöbb-ször az üzleti ügyeit említette. Rendesen egy sóhaj mellékelte hozzá és egy minden-mindegy gesztust, legyintőt, lemondót, blazírtat, reménytelen. A sóhaj aztán ilyen szavak harmonizálásába fulladt:

- Nem folyósították ...
- Prolongációt kértem.
- Leépítettek ...
- Csak a felét kaptam meg ...
- Beolvadtunk a bukaresti főintézetbe, le kell mondanom ...
- Lehúztam a rolókat ...
- Megkértem a csődöt ...
- Talán nem tartóztatnak le ...

Ezek csak a különböző férjek különböző sóhajainak enyhe andantéi.

Van aztán fortisszimó is. Például:

- Sikkasztottam!
- Letartóztatnak!
- Hidd el, fiam, hogy a gazdasági válság áldozata vagyok!
- Ha megtudunk valamit menteni a csődtömegből! ...

Van aztán furiozó:

- Pakkolj be, fiam, egy tucat inget. Az éjjel szököm Danzigba. Onnét írok. Csomagot is küldök...
- Kérlek, fiam, holnap reggel a Maris hozza be utánam az ebédet. Abban a cellában leszek, amelyben a Varjassy ült.

Van aztán drámai finálé — forte, fortisszimó, furiozó, tuss — megrendítő, váratlan és jellemes:

- Édesfiam, én most bemegyek a dolgozó szobámba egy pár percre, a gyerekeket fektesd le, esavard fel a rádió Milánót, ma este megy az opera, tudod, amelyben a színész kiáll a függöny elé és azt énekli, hogy: Kacagj Bajazzó! Úlj a rádió elé, fiam, vigyázz a hang-erősítőre, nehogy felébredjenek a gyerekek, én ezalatt megírok a dolgozószobámban néhány bucsulevelet és mialatt te átsétálsz Milánóból Kattovitzba, én halántékon lövöm magam, azzal a tapintattal, amely annyira jellemző volt egész házasságom alatt, lehetőleg csendesen, hogy Kattovitzot, ne kiabáljam túl és a gyerekek se ébredjenek fel! Én nem hagyhatok rájuk más, édes fiam, csak a becsületes nevemet és ez a név csak akkor becsületes, ha a gyermekeim álma és a kattovitz leadó között föbelövöm magam! ...

Erre Ön, Nagyságos Asszonyom, ... igen, itt vagyunk, ez a kérdés, ezért írok önnek, ezért zavarom meg karácsonyi békéjét, ezért vagyok cinikus, ezért frecesentem ki szatíráim penetráns perolin fecskendőjét, parfümként a karácsonyfa alá: — ezért az egyetlen kérdésért: mit csinál Ön, ha nem folyósították, ha prolongációt kértek, ha leépítették, ha beolvadtak a bukaresti főintézetbe és le kell mondanani, ha lehúzták a rolókat, ha megkérték a csődöt, ha talán még

sem tartóztatták le, ha sikkasztott és mégis letartóztatják, ha mégis meg tud menteni valamit a csődtömegből, vagy ha nem és még is be kell pakkolni a tizenkét inget Danzigba, vagy ha Milánó, a gyermekek álma és Kattovitz között csakugyan eldördül férje halántékán a revolver? ...

Eziránt bátorodom érdeklődni, Nagyságos Asszonyom, ha ez az érdeklődés bizonyos értelemben asszonyellenes frontnak is látszik, ha ez az érdeklődés talán tulmegy az ünnepi tapintat megszokott határain, ha tán brutálisnak is látszik, kérem, kivételesen, bocsásson meg nekem, valamiképpen mi is megboesátunk, férfiak, az ellenünk vétkezőknek ... a nőknek ...

Ha ebben a cikkben talán tulságosan író lettem volna, akkor, novellára is alkalmas fantáziám azt mondaná, hogy Ön az ilyen szituációkban, Nagyságos Asszonyom, kissé zavartan viselkedik, veszélyben látván forogni az ezüstróka-

prémes szürke estély zsorzett-ruhát, lelki és testi szemei előtt foxtrotot járnak a francia-parföm flakónok, olyan vörös lesz a horizont, mint egy Coty-ruzs-felhő és remegve gondol arra az eshetőségre, hogy a holnapi fürdőkádból hiányozni fog a megszokott kölnisó ...

Megelevenedik a szemei előtt az a pillanat, amikor a szobalánynak fel kell mondani, amikor a hat-szobás belvárosi szobát át kell cserélni egy két szobás, udvari, gusz-tustalan proletár-életre emlékeztető, külvárosi, csermalom-uccai, albertes vityillóra és asszonyi fantáziájának minden hurját feltépi az a lehetőség, hogy Önnek le kell számolni a konzekvenciákkal. És ebben a pillanatban, — ha francia novellista lennék, még-egyszer mondom: — Ön odamenne a telefonhoz és az Öntől megszokott eleganciával novellapoén-nek, felszólítja a szabónőjét és így telefonál:

A nap és a hold*

— Román néphallada —

Jár a nap a büszke bátya,
hogy a párját megtalálja,
kilenc éve
keresgélve
kilenc lóval, tűzszékkel,
Édenkertben legel éjjel,
nappal egek s földek ormán
repül, mint a nyíl, mint az orkán.
Kifáradt már minden lova
s szebb leányra nem lett soha,
mint a huga, Ileána,
Ileána Cosinzána,
oly szép, mint a virág télen,
naptaian tél közepében.
— Édes hugom, Ileána,
Ileána Cosinzána,
megkérlek én, hozzám jössz-e?
legjobban mi illünk össze,
hajunk orcánk kiegészül,
szépségünkön közös fény ül,
ragyogó szép az én hajam,
a Te hajad tiszta arany,
az én orcám ég szüntelen,
a Te orcád hű szerelem.

— Szegény bátyám, fényes, nemes,
termetre is tökéletes,
törvény, hogy a huga s bátya
nem léphetnek házasságra,
keress csak Te fenn az égen,
nekem föld az osztályrészem,
így akar a nagy Isten.”
Fel az Úrhoz siet
könyörögni elkezdte:
„Uram, atyám, én teremtem,
elérkeze az én időm,
megérék a házasságra
s nem találók szebb leányra,
mint a hugom, Ileána,
Ileána Cosinzána.
Az Úristen hallgató,
kezét szépen megfogá,
poklon által vezeté,
hogy borzadály szállt belé,
majd elébe hozta mind,
paradicsom kertjeit,
aztán Isten megszólala,
hogy a mennyből kiragyoga,
a csillagok fültek,
szeretettel figyeltek,
kódok, felhők eltűntek:
„Napom, Napom, fényes, nemes,

* Mutató Kádár Imre: „A havas balladája” címen az Erdélyi Helikon kiadásában legközelebb megjelenő kötetéből.

termetre is tökéletes,
előtted a paradicsom
s előtted a pokol bizony,
mi lesz most már választásod?
— Uram, atyám, lelkem látod,
inkább pokol legyen sorom,
szerelemmel azt megosztom,
legyen enyém Ileána,
Ileána Cosinzána.”
Égi nap most lebukott,
szép hugához eljutott,
szép menyegzőt készíte,
nászkoszorú díszíte,
fejedelmi koronát,
drágaköves fényruhát
napsugárból rájászott
s esküvőre vitte őt.
Midőn éppen esküvének,
százszorosan jaj szegénynek,
viaszgyertyák kialudtak
harangok is megpattantak,
a szent képek elrejtettek,
papok is mind térdre estek.
S a menyasszony, holtra rémült,
bús szívére borzadály ült,
lennyúlt egy kéz, megragadta,
a tengerbe bele dobta,
arany hallá változtatta.
A nap felszállt magos égre,
s leugrott a tenger-mélybe,
ahol vala Ileána,
Ileána Cosinzána.
De az Isten a menyébéli,
ki az eget s földet méri,
megfogá a tenger alatt
Ileána aranyhalat,
és boltjára fel is dobta,
teleholddá változtatta.
Aztán Isten megszólala,
hogy a mennyből megborzada,
tengerek is lapultak,
magas hegyek elbújtak,
csillagok elborultak:
„Ileána, Cosinzána,
tisztá egek szép leánya,
és te Napom, fényes, nemes
termetre is tökéletes!
Egymást mindig nézhetitek,
de el soha nem éritek,
epekedve, nappal éjjel,
olthatatlan szenvedéllyel,
mindég egymást hapszójátok,
világítva a világot!

Fordította: Kádár Imre.

— Halló, kedves Bartók-szalónt
A férjem öt perc múlva föbelövi
magát. Van valami sikkes párisi
gyászruha-modell raktáron, sok
fátyollal és tüllel, közepes tokk-
alappal, tudja, valami édes kis ap-
róság, vennék hozzá egy kis fekete
gyöngyöt, hogy feltűnést keltsék a
temetésen. Tudja, az egész olyan
lenne, mint egy kis hab. Nem fe-
hér hab. Fekete hab ...

De, Nagyságos Asszonyom, fá-
dalom ebben az esetben nem va-
gyok novellista, csak karácsonyi
cikkíró.

Ennélfogva tisztelettel kérem,
Nagyságos Asszonyom, vonja le a
konzekvenciákat. Mondjon fel a
szobalánynak! Költözzön át a
Csermalom-uccába! Mellőzze a
kölnisót a fürdőkádba! ...

És ha a férje rongyos lett, sze-
gény lett, tönkrement, sikkasztott
vagy elutazott Danzigba: Nagysá-
gos Asszony, 1931-ben még min-
dig nem késő, menjen el abba a
szalónba, ahol a ruháját varratia
és tanulja ki a ruhavarrást! ...

Legalább megtanul valamit, vi-
gyázat, még 1931-re, mert 1932-re,
ki tudja, talán már késő ...

Karácsonyi kézesókkal,

a cikkíró.

DOHÁNYOSOK!

Egyetlen üveg „NICOTAN”
elhasználása után felhagynak a
dohányzással. Abszolút biztos és
ártalmatlan szer.

Ára 140 lej utánvétellel. Reprezentánja:
NICOTAN, Calea Moșilor 326.
București. — Számos köszönő és
elismerőlevél.

Eldugulásokat,

aranyeres, vese, máj és reumatikus
fájdalmakat gyorsan és könnyen gyó-
gyít a **szervezet megtámadása**
nélkül, természetes úton, az **UNI-**
VERSAL TEA. Egy doboz ára 95
lei. Kapható: Farmacia și Drogeria
Labor „M A L A R I N” București.

Fogalom

a közönség körében az a tiszta-
ság, rend és előzékeny ki-
szolgálás, melyet

20 %

engedmény adása mellett nyuj-
tunk ezen lap előfizetőinek.

Legolcsóbban

nálunk étkezhet, mert olcsó
árainkból külön kedvezmény-
képpen (P. 1:50-es mentit
kivéve)

10 %

engedményt adunk.

SEMMI

költsége sem az érkezéskor, sem
az elutazáskor nincsen, mert
szemben vagyunk a Keleti
pályauvarral. Magyaros vendég-
szeretettel várjuk szállodánkban

Park-szálloda

BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar
érkezési oldalával Nincs kocsiköltsége

SPORT

A pénz és a politika miatt fejlődött vissza Kolozsvár sportélete

Az utolsó tíz év talán minden romániai sportcentrumban végigjárt a maga különböző fázisait, de aligha hagyott oly pregnáns nyomokat másutt, mint nálunk, Erdély fővárosában.

Két tényező, amelyeknek tulajdonképpen nem volna sok közük a sporthoz, játszott döntően közre a kolozsvári sportélet decenniumában: a politika és a pénz.

Az impériumváltozás után a háborus éveket az egész világon követő sportláz Kolozsvárra is hamarosan eljött és a régi egyesületeken kívül új klubok alakultak. Az akkori gazdasági helyzet kedvezett ezeknek az alakulatoknak. A korona elértéktelenedése és az infláció korszaka olcsóvá tette a pénzt, hatalmas számban akadtak mecénások, akik szívesen áldoztak a sportért, természetesen elsősorban a futballért. Játékosok állást és támogatást nyerve, jelentékeny számmal „szerződtek” az egyesületekhez, a kolozsvári futballsport nivója fokozatosan emelkedett és a közönség megfelelő támogatásával virágzott.

Csakhamar zavaró körülmények kezdtek azonban közrehatni. Az új egyesületek túlzottan nacionalista szempontokat mitek be a sportéletbe, aminek rövidesen súlyos következményei mutatkoztak.

Megkezdődött a Kolozsvárt hirdette vált „zöld asztal” korszaka, amely sajnos, még ma sem ért teljesen véget.

Amikor a többi egyesület és főként a közönség látta, hogy a pályán elért eredmények nem számítanak és mindenféle mesterséges indokokkal valószínűsítik a bajnokokat, elment a kedvük a futballsporttól.

Nem kívánok hosszasan időzni ennél a szomorú korszaknál, hiszen ma már kitermelődtek a sportélet szakértő vezetői, akiknek legfőbb gondját képezi, hogyan lehetne a futballsport közönséget és ezzel együtt a fejlődést, sőt a fennmaradás anyagi bázisát visszaszerelni, de meg kell állapítani, hogy a nagypolitika és nyomában

a sportpolitika okozta igen jelentékeny mértékben azt, hogy az évtized elején sok ezer főnyi kolozsvári sportpublikum teljesen eltűnt.

Ma már alig néhány száz sportfanatikus látogatja a meccseket.

Az anyagi szempontok, a pénz az a másik elem, amely annyira tragikusan érezteti hatását a kolozsvári sportéletben. A gazdasági krízis még azokat a meccslátogatókat is elvonja, akiket más okok nem tudtak elriasztani és ez a

gazdasági krízis már több, mint öt éve tart. Az egyesületek tagdíjbevételei is a minimumra redukálódtak, mecénásaik kipusztultak, s miután az államátörizmus kezdetől fogva diktálta a tempót, természetesen a következmény a futballnivó általános és nagymértékű leromlása lett.

A dolog természeténél fogva főleg azon csapatok nivója romlott le végzetesen, amelyeknek fenntartói között a gazdasági krízis leginkább éreztette hatását. E tényezőknek: a politikának és a pénznek a befolyása a többi sportágban is természetesen éreztette hatását, bár nem olyan mértékben, mint a futballban.

Egyedül a teniszsportban és a vívósportban mutatkozik egyenesvonalú fejlődés az elmúlt decenniumban. Nyilván azért, mert itt a legkisebb szerepet

játszhatta a politika.

Az asztali tenisz, a birkózás, boxolás is nyögi a gazdasági helyzetet. Lelkes fiatal gárda dolgozik egyelőre amatőrszellemben, de a sportágak fejlődésének alapja is az anyagi bázis és a külfölddel való korlátlan érintkezés.

A jelen képe

Kolozsvárt öt egyesület futballozik. (Valamennyi az I. osztályban, mert II. osztály nincs.) (Románia, Universitatea, KMSC, KAC, Haggibbor.)

Három egyesület atlétikával is foglalkozik: KAC, U, KKASE (de tulajdonképpen nem foglalkozik egyikük sem).

Vivnak: KAC, Universitatea, Haggibbor, Vivó Club, két vívómester (Schenker és Tirelli) fejlesztte ezt a sportot a kincsesvárosban.

Tennisznek: KAC, Tennis Club, Haggibbor, Universitatea, Románia. Itt

a fejlődést különböző vándordjak (KAC ifjúsági serleg, Haggibbor-kupa) is biztosítják.

Usznak: Universitatea, Haggibbor, KAC, Tennis Club.

Boxolnak: KKASE, Haggibbor, KMSC Birkóznak: KMSC, KKASE, KAC.

Sportszerűen sielnek: KKE, KKASE, Universitatea, Románia, Haggibbor.

Tornásznak: KKASE, Haggibbor (férfiak és nők).

Korcsolyáznak: Universitatea, KKE, KAC, Haggibbor.

Jég hockey: Universitatea, KKE.

A kép nem is olyan szomorú, de általános sportszempontról véve épp a tömegsportok stagnálnak és fejlődtek vissza. Javulást ezen a téren egyelőre nem is lehet várni. Ha a gazdasági helyzet konszolidálódni fog, — amire egyelőre vajmi kevés a kilátás, — ha a driblik helyett az egészséges rivalizálás, a gentleman versenyzési mód fog meghonosodni, ha a politika teljesen ki fog kapcsolódni a sportból és l'art pour l'art a sportban csak sportszempontról fognak érvényesülni, akkor fog csak újból megindulni Kolozsvárt az igazi sportfejlődés és akkor lesz majd különösen újból futballsport és atlétika Kolozsváron.

Addig pedig a sajtó feladata őrt állani, buzdítani és nevelni, átmenteni az új, jobb korszakba azt, amit érdemes.

Modern sporttá változott a „Kuglizás”

A kuglizás különböző formákban hosszú évszázadokra vezethető vissza. Az eredetileg egészséges testedzésre és szórakozásra szánt tekézés elvesztette az idők folyamán jellegét és az angol-szász országok kivételével a többi országokban a vendéglői asztaltársaságok kedvenc mulatsága lett. Az angol-szász népek között azonban, ha a vendéglők tekéző helyein is ülték ezt a játékot, a tekézés komoly sport maradt. Angliában Németországban és Ausztriában azonban a tekézt komolyan vették, mert felismerték annak testedző előnyeit és komoly sportértékét úgy, hogy már az 1870-es években komoly tekéző sporttársaságok alakultak, amelyek országos érdeklődés mellett rendezték meg versenyeket. A németországi tekézők szövetségének 3 és fél millió aktív sportoló tagja van és nemrégiben rendezték meg az országos bajnoki versenyüket. A német, angol és amerikai tekézők most már a világszövetség megalakításán működnek és valószínű, hogy az újesztendőben megrendezik a kuglizás világ bajnokságát.

Romániában a tekesport intenzíven folyik és ma már teljesen modern sport-szerű jelleggel, ami a kolozsvári tekézők érdeme. A kolozsvári tekézők 1928-ban kezdték sportszerűen szervezkedni és fáradságos munka után megalakították a Kolozsvári Tekézők Szövetségét. Ebből fejlődött ki a tekéző társaságok baráti koszuja, melynek elnöke Mó-

ricz Béla, kinek feledhetetlen érdemei vannak a tekesport fejlesztése körül.

Az idén a tekéző társaságok baráti koszuja megrendezte a bajnoki versenyeket, amelyek, úgy a klub, mint az egyéni bajnoki versenyek, gyönyörű eredménnyel végeztek. A csapatbaj-

noki versenyeken Marosvásárhely és Torda tekéző csapatai megjelentek, ami bizonyítékát adja ezen sport népszerűségének. Kolozsvárt ma 52 tekepályán dobálnak a sportolók, akik 19 társaságba vannak csoportosítva.

A világ tetején

BAKTAY ERVIN: A világ tetején. Utazni vágyik mindenki, soha annyian nem utaztak idegen tájakon, soha annyian nem kíváncskoztak messze exotikus világrészekbe, mint ma. Ennek van komolyabb oka is, mint a romantikus kalandvágy és az Európa nyomozó viszonyaiból való elkívánczolás. A művelt emberben egyre jobban elhatárolódik a lakóhelyének, a Földnek megismerésére törő szükségérzet s a modern közlekedési eszközök roppant kifejlődése egyre többeknek adja meg a szükségérzet kielégítésének lehetőségét. Akinek aztán nincs módja messze vidékekre utazni, az legalább könyvekkel pótolja ezt az utazásvágyát, az irodalomhoz fordul a Föld megismeréséért. Ebből magyarázható a modern utazási és földrajzi irodalom azelőtti soha nem látott népszerűsége.

Baktay Ervin: „A világ tetején

című új könyve a kitűnő magyar utazó és orientalista indiai tanulmányutjának legérdekesebb és magyar szempontból legfontosabb részét adja. Baktay Kőrösi Csoma Sándor nyomdokain járt, feljuttatott a „világ tetejére”, ahogy a Föld legmagasabb lakott táját, a nyugat-tibeti Zanszkárt nevezik. Nemcsak a Kőrösi Csoma itteni életére vonatkozó összes adatokat gyűjtötte össze, hanem pompás színekkel, a személyes élmény szubjektívásával írja le a nyugati Tibet fantasztikus világát, komor hegyeinek hangulatait, az ottlakó nyomoruságos nép különös szokásait, babonás szertartásait. Mindezt a kitűnő író friss tollal írja le — könyvét úgy fogják olvasni, mint egy fantasztikus regényt.

Mindkét mű gazdagon van illusztrálva, szebbnél-szebb eredeti felvételekkel.

Legfinomabb likörök

Uradalmi fajborok

Speciális rumok, Bogszacognak, orangade stb.

Bognár és Szántó Erd. Ker. rt.

Telefon: 72, és 332

Telefon: 72, és 332

Brázai Kálmán vegyészeti gyár rt. romániai gyártelepe. — Brázai sósborszesz, Mentholin, Brazol

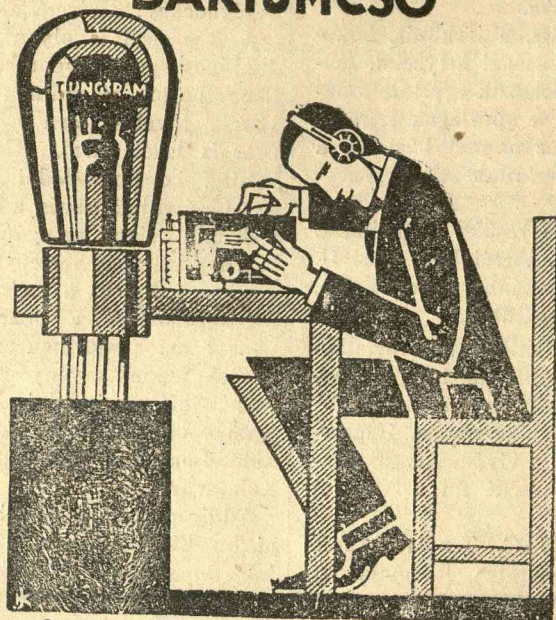
Figyeljen a KATONA sütőde speciálisaira!

Ünnepi diós, mákos és Kaphatók a
vajás kalácsok nagy készítőnél:
gondossággal és hig-
iéniával készítve

KATONA Sütőde főüzletében, Cluj, C. Victoriei 14 és a
fióküzletekben: Str. Memorandului 20, C. Reg. Ferd. 32,
Strada Regina Maria 27.

„Gazda cipő”, olcsó táp- és vita-
min-dus, alig sózott: **3 lej**
Finom vajás kifli . . . 1
Mákos rollni . . . 3

TUNGSRAM BARIUMCSŐ

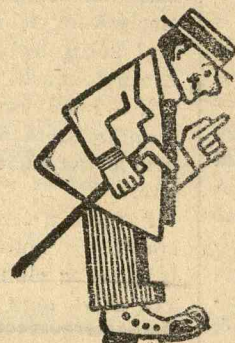

RÁDIÓS! EZT HASZNÁLD!

Az áruk minősége tanubizonytságot szolgáltat arról, hogy a

„Louvre”

**Nagy karácsonyi vására
meglepően olcsó árakkal
vette kezdetét**

1 m. mosott vászon	29
1 m. tennisz flannel	27
1 m. divat flannel	43
(gyönyörű mintákban)	
1 m. Tweed I-a	
minőségben	68
1 m. lepedővászon	105
150 cm. széles	
1 m. mintás bársony	90
1 m. crepe de chine	260
minden színben	

Cluj,
P. Unirii
Főter 8

Ezen árak kizárólag dec. 31-ig.

Ujabb karácsonyi árleszállítás a Gloriánál

Unió-ucca 4.
Deák F.-u. 3

Nagy karácsonyi vásár

**A Gloria köt-szövőgyár összes
gyártmányainak gyári áron
való árúsítása**

Poulovere.	Lei 169 helyett	Lei 149
Női harisnyák.	„ 19	„ 18
Férfi zokni	„ 12	„ 10
Zsebkendő	„	10

Hatóságilag engedélyezett

kötött-áru kiárúsítás
minden elfogadható árban

HELIOS-nál Piața Unirii (Főter) 7 sz.

A női divat legszebb anyagaiban selymekben, szövetekben
és mosó árukban exclusiv választék.

Garantált minőségek. Szolid versenyképes árak
Vászon és asztalneműek, paplan anyagok nagyválasztékban.

Grünwald és Steiner

női divat különlegességek áruháza
Cluj Piața Unirii No. 12.

Uzinele Electrice S. A.

in regie mixta
villanyfelsze-
lési osztálya

Cluj, Strada Cogălniceanu
(volt Farkas-ucca) No. 4

Telefon 403 és 12-65

Vállalja: magas és alacsony feszültségű, világi-
tásra és motorerő előállítására szolgáló villamos
berendezések elkészítését, mindenféle motorok,
transzformátorok és villanyoskészülék felszerelését
és alapos javítását. Villanylámpák, villamos beren-
dezési tárgyak, stb- raktára

**Kivánatra szakértőkkel készített terveket,
ajánlatokat és költségjegyzéket**

Soffőr iskola

gyakorlat, vezetés, elmélet és törvények
ismertetése, teljes tanfolyam

Calea Regele Ferdinand (volt Ferencz Jozsef ut) 108

Lei 2500.

HIREK

Manoilescu Mihály ipar- és kereskedelemügyi miniszter a Consum karácsonyi számában nyilatkozik a román-magyar gazdasági kapcsolatokról. Románia és Magyarország gazdasági köreiben méltán tarthat érdeklődésre számot a Consum közgazdasági újság karácsonyi negyven oldalas ünnepi kiadása. A gazdaságpolitikai nyilatkozatok sorát Manoilescu Mihály ipar- és kereskedelemügyi miniszter és Kállay Tibor dr. m. kir. kereskedelmi államtitkár nyitják meg, Grätz Gusztáv nyug. külügyminiszter, Chorin Ferenc felsőházi tag, a Gyosz alelnöke, a Salgótarjáni Köszénbánya Rt. elnöke, Seibulescu a román ipar- és kereskedelemügyi miniszterium igazgatója, Comsa Ionel szenátor, báró Szalay Gábor, a m. kir. posta vezérigazgatója, Magyar Pál az Angol-Magyar Bank igazgatója és Diamant Izsó nyilatkoznak a román-magyar kereskedelmi kamara felállításáról és a két ország közös gazdasági problémáiról.

BOLDOG KARÁCSONYA LESZ A VAK ASSZONYNAK. A napokban a „Mai Világ” egy szerencsétlen magával tehetetlen vak asszony sorsára világított rá és az elhagyott munkaképtelen nőt észrevették és a következők enyhítették meg a nyomorát: Boross János 20, N. N. 60, Wenlich Mária 50, Leitersdorfer Sándor 100 lej. Összesen 230 lej. Az adományokat a vakasszonynak átadtuk.

A CFR „Lyra” dalköre péntek este 8 órakor az Összhangban dalestélyt tart.

Epekő, vesekő és hólyagkőbeteggek, valamint azok, akik hughyvasok tulszaporodásában és köszvényben szenvednek a természetes „**Ferenc József**” keserűviz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** viz biztos, rendkívül kelemen ható hasajtó s ezért prostatabetegségeknek is ajánlják. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban és fűszerüzletekben kapható.

14 lejért garantált, tiszta Rizling bor kapható kihordásra az „Aranycsizmában”, Deák Ferenc-ucca 29.

Karácsonyfa

diszek olcsón
összeállítva
198.- lej.

10 drb ezüst lametta, 24 drb (2 doboz) ezüst jégcsap, 2 doboz hófehér tündérbaj, 5 drb valódi havazott fenyődoboz, 6 drb ezüstbolyhos nagy csillag, 6 drb fémszálas ezüstdió, 6 drb ezüst fenyőfácska, 1 doboz hó, 2 drb (3 meter) dus ezüst boa, 1 fehér sielő baba (12 cm magas), 1 fehér hóember (15 cm. magas), 1 nagy fémszallag csucsdisz.

Lepage Cluj-K-vár

Gyermekek
játékok

nagy választékban

BERNÁT

papirosáruházaiban
Cluj-Kolozsár. FőterUj évig 20 százalék
engedmény

mindenféle kézi, fali és fürdőszoba tükrökben

Üvegezés és képkeretezés hallatlan olcsó árban

HUNVALD-nál

Str. Vlahuța (v. Bolyai-u.) 3

A kolozsvári színházak és mozgók karácsonyi műsora

Magyar Színház

Szinlelőadás

Szerdán d. u. 3 ó.: **Hamupipőke**
Este: **Nincs előadás**
Csütörtökön d. u. 3 órakor
Lehullott a rezgő nyárfa
d. u. 6 órakor: **Régi nyár**

Csütörtök este 9 órakor: **Csodabár**
Pénteken d. u. fél 3 órakor
Tommy és Társa
D. u. fél 6 ó.: **Alvinci huszárok**
Este 9 órakor: **Első tavasz**

Csütörtökön és Pénteken délelőtt 11 órakor **mozimatiné**

CORSO FILMSZÍNHÁZ

Szerdán
Támadás a nyugati exprez ellen
Csütörtökön és pénteken
A fiatal sasok
Rendkívül szenzációs repülő film
Pénteken d. e. 11 órakor
Vigjáték matiné

SELECT MOZGO

Szerdán
Bécs a dalok városa
Csütörtökön és pénteken
A halhatatlan lump
Fotocellás hangos film
Főszereplők: LianeHaid, Gustav Fröhlich,
Adalpert v. Schlettow

URANIA

Szerdán
Beethoven film
Csütörtökön és pénteken
A rejtélyes cow-boy
Főszerepben: Tom Mix, Tony a csodaló

CARMEN MOZGO

Szerdán
I. Cigány bosszu
II. Egy kokott naplója
Csütört. és pént. d. u. 3/4, 5, 7/8, 9 1/2 ó.
I. Három szenvedély
10 felv. dráma
II. Sivatar predája
8 felv. keleti dráma

EDISON

Szerdán
I. Felesleges ember
II. Felszabadulás a házasságból
Csütörtökön és pénteken
I. Repülő flotta (Hangos fim)
II. Revüszinpadon
1) Bár jelenet, 2) Nemzeti tánc, 3) János és Juliska, 4) Csodabárból, 5) Finale
Szereplők: N. és Sonja Stanescu,
Fekete Magda, Hatházi Béla

OPERA ES N. SZÍNHÁZ

Szerda 1930 dec. 23-án Szünet
Csütörtökön d. u. 3 órakor
Jancsi és Juliska
Este fél 9 órakor
Institutorii
Pénteken d. u. 3 órakor
Allegro ma non troppo
Este fél 9 órakor
1) Seara Mare
2) Divertiment de Balet
3) Invitatia la Vals

A kolozsvári Mentők készpénzsorsjátéka !!!

II-ikosztály huzási napja 1930 december 28.
A kolozsvári Primárian. — Ezen osztályon is 218 darab készpénzgyermény lesz kisorsolva.

Vegye meg azonnal sorsjegyét !!!

117 lei előzetesen beküldött összeg ellenében vidéki rendeléseket is eszközli
Központi Sorsjegyiroda CLUJ, Str. Memorandului 16 szám. — Telefonszám: 833.

Dec. 28-án beérkező rendeléseket is postáztatnak és azaz napi huzásban résztvesznek.

MÁR 18 LEIÉRT

vehet szép kötött ifjúsági könyveket

Lepage-nál Cluj Kolozsvár

Meisseni porcellánt

és minden luszus tárgyat
nagyon olcsón árusít
karácsonyra

Lepage Cluj - Kolozsvár

5 LEIÉRT

nyerhet, ha vesz egy **azonnali kifizetésre** kerülő

Rapid sorsjegyet

Kapható darabonként 5
Lejért minden
trafikba
és az uccai
elárusítóknál

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, hogy karácsonyra mit hozott nekünk az angyal?

— Hogy mit? A tavalyi 10 százalékos ideiglenes adóemelését véglegesítették...

— Ezt nem az angyal, de az ördög akarom mondani a pénzügyminiszter hozta...

— Mondja csak egész nyugodtan az ördögöt, csak nem hoznia kellett volna, hanem pinnie.

— Az adóemelés?

— Nem, a pénzügyminisztert.

— Mondja kérem, magánál se ültött be a karácsonyi vásár?

— No, én nem panaszkodhatom. Karácsony szombatján, mikor a többi kereskedőnél kongtak az üzletek az ürességtől, én eladtam husz pár vásznat, tizenhat paplant, tíz tucat inget és negyven kalapot és mind készpénzért.

— Ugy? akkor nekem ebből provízió jár.

— Miért?

— Mert ha én nem kérdezem, akkor maga se adott volna el semmit...

— Ha már így eltalálta, akkor azt hiszem, hogy a jövő esztendőben is ebben maradunk.

Kellemes ünnepet

szerez magának és családjának, ha a Fischer-Fatelepről

rendeli

tűzfűtőjét

Gyufagyárucca 15 Telefon 1300

Kolozsvári Husiparosok

bőr és egyéb mellék

termékeket értékesítő

szövetkezet

Sirada Anton Pann 12.

Felelős szerkesztő:
WOJTCZYK-KELEMEN GYULA

Hol vásárolhat?

Jót és olcsón karácsonyra csak

Parisien

ÁRUHÁZBAN
Cal. Reg. Ferdinand
(Volt Ferencz József ut.)
No. 49.

Férfi, női és gyermek hócipő
dummping árban.

Figyelje meg alanti
árainkat!

Fekete télikabát szilz-	volt most Lei
kin gallérral	3500.—2200.—
1 rend férfi ruha	2500.—1350.—
Férfi cipők	950.—620.—
Férfi kalapok	220.—145.—
Ingek sely. elővel 2 gall.	245.—185.—
Tiszta Oxford vagy poup-	
lin ingek	450.—295.—
Selyem nyakkendők	45.—25.—
Bőrkesztyűk	220.—145.—
Bőr kabátok	3500.—2200.—

Tekintse meg
kírákat!

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. — Vastagabb betűvel szedve 4 lej.
A legkisebb apróhirdetés 20 lej. — Állást keresők feláron
hirdethetnek. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

Herkovics Jenő

uridivat szabó. Hazai és
külföldi szövetek, valódi
angol szövetraktár
Férfi ruhákat rendelésre a legelőnyö-
sebb feltételek mellett készít

Cluj-Kolozsvár
vált Bolyai- és Szentegyház-u. sarok

ERDELYI KONYHA kolozsvári Sza-
kácskönyv, írta egy székelly asszony,
ára 40 lei. Vidékre utánvétellel, vagy elő-
fizetve portó nélkül küldi Lepage
könyvkereskedés, Cluj-Kvár.

100 lej egy pár 70 lej
férfi cipő T A L P A L Á S
Főtér 9., Str.
Gherescu 8 sz.

Álmoskönyv

és Csizó a legjobb romániai
kiadás 12 leiert. Szerelmi
levelező 12 leiert. Vótély 10
leiert kapható a tőzsdékben
és Polonyi Albert & Co.
nyomdájában, Cluj, Minorita-
u. 2. Viszonteladókknak nagy
engedmény

INGYEN szállítom saját autómval
házhöz a marosmenti zamatos rizling-
bort 28 lejes egységárban 10 literes
rendelésnél. Esztégár, Korona-vendég-
lős.

Női divat

Szabó Jenő divatkülönlegességek nagy-
áruház, Calea Reg. Fer-
dinand (v. Wesselényi-u.) 5. Telefon 579.

Gólya-Aruház női divat különle-
gességek nagyáruhá-
za. Cal. Reg. Ferd. 11. (v. Wesselényi-u.)
Telefon: 9-57

Férfi divat

Neumann M. utóda Boschán Géza,
Kész férfiruhák áru-
háza. Uri szabóság. Piața Unirii (Főtér) 14

Katz és fia Kész férfi és gyermekruha-
raktár Mérték utáni sza-
bóság. Piața Unirii (Főtér) 10. Telef.: 8-35

A kémia legujabb vilmványa
szerint fest, tisztít
Czink, Cluj

A LEGJOBB gyártmányu var-
rógépeket havi részletfizetésre is vásá-
rolhatja Asztalos varrógépraktárában,
Str. Jorga 2. Patefonok, kerékpárok és
mindenféle varrógépek javítását fele-
lősség mellett vállalja.

BIZTOS POLOSKAHALÁL 25 lej
üvegje. Kapható Demeter C. gyógy-
szertárában, Cluj, C. Motilor 2.

KOKSZOT központi fűtésre, szoba-
fűtésre legolcsóbban csakis Gázgyár-
ban szerezhet be. Telefon 41.

TELEHÁLÓK, japán rózsá, virág-
körös, afrikai körte, habos körös, masz-
sziv angol és francia stilben, ugyan-
csak komplett nehéz diógyökér ebédli
olcsón eladók. Asztalos műhely, Nagy-
szamos-u. 10.

Lapárusító

asszonyokat fix fizetéssel felvesz a
Mai Világ

GARANCIÁKÉPES intelligens uri-
lány, ki a román, magyar és német
nyelvet bírja, kasszához, vagy bármi-
lyen irodai alkalmazást keres, azon-
nalra.

Kötött-szövöttáru

Blatt kötött és szövött áruk gyári
lerakata, ahol legolcsóbban
szerezhet be harisnyát, keztyűt és kötött
árut. Főtér 13.

Edény-üveg

Moskovits és Társa konyhafel-
szerelési
cikkek, üveg és porcellán áruk. Alpaca
evőezközők. Calea Regele Ferdinand. Fő-
postával szemben.

Könyv-papir

Keszei Albert Könyv- és papir-
kereskedése, anti-
quariuma és nyomdai munkák felvételi
helye, Piața Unirii (Főtér) 1.

Lepage könyv, zenemű, (kotta), papir,
iskolakönyvek, írásszerek, rajz-
műszer, füzetek stb. áruház. Kérjen jegy-
zékeket.

Asszonyok rém

Irta Otto Wurm

Az álarcos figyelni kezdett, mikor
ben Ede csöndes mosollyal folytatta:
— Nem rossz hír ez. Kormányosom
eljegyezte magának Molly kisasszonyt.
— Ez nem lepett meg — válasz-
Bill barátságosan. Ő mentette meg
leányt, most neki akarja szentelni el-
tét. Már rég szeretik egymást, az ne-
ujság előttem.

Ekkor Bill újra megszólalt:
— Most egyelőre újból Szerbiába
gok utazni, de ha a Terror visszaér-
zik, akkorra várok egy bizonyos ér-
sítést, amely egy időre — meglehet-
sok dolgot fog adni nekünk. De ez
nem biztos, majd csak később fog
dólni.

Ismét kezét nyújtott barátjának,
eltávozott, hogy Elizának és vőlegény-
nek elmondja uruknak reájuk vonat-
zó véleményét.

Az álarcos férfi odameredt tekintet-
vel arra a helyre, ahol Ede állott. Eg-
kis idő múlva így beszélt magához:

— Hiszen ő olyan hü, olyan tiszt-
mint az arany. Hü és tiszta, de még
iszonyodik tőlem, azt kiolvastam sz-
meiből. De ez jól van így, én maga-
is örülök, ha olyan társaim vannak,
akiknek viselkedése tán még vissza-
tarthat engem szenvedélyes tetteim-
Most már nem fogok annyit dühö-
geni, miként eddig. Meggondolva ke-
járnom és csak akkor szabad bős-
szuállóként föllépnem, ha már látom
hogy valamely ördögi szépségű, gono-
lelkű hölgy már nem érdemel kimélet.
De most már nyugalom után is vágy-
dom. Ki kell törülhőm emlékezetemb-
utolsó véres tettemet. Hol lehetne va-
jon ezt könnyebben megtenni, mi-
kedvesemnél, mint annak a szerető k-
rében, aki oly sóvárogva várja ma-
jöttömet.

— Igen, ő számít reám. Azt his-
hogy nemsokára oltárhoz fogom őt h-
lyezni, pedig azt most meg nem teh-
tem, amidőn gyanu terheli személy-
met. Nem. Előbb egész biztonságba
kell éreznem magamat. Társaimnak
kell phatolni előbb, ki ölte meg Bra-
moor Janetet, akkor aztán — Ellá-
a tied leszek. A földnek legelrejtette-
zugában is föltalálom az egész világ
a te hűséges szerelmed mellett.

Eliza bosszuja.

Ede belépett abba a szobába, ah-
Eliza, mint közönségesen, most is ma-
elé meredve némán ült egy karosszé-
ben.

De rögtön fölugrott, amint őt bele-
ni látta. Sötét szeme fölillantak. Mo-
megint szép volt, csábítóan szép.

Azonban Ede alig vetett rája egy f-
tó pillantást is. Ellenben komolyan
szólt hozzája:

— Az álarcos férfi megenged-
hogy kegyed látogatást tehessen Jose-
nél és ha úgy kívánja, kész vagyok
önt rögtön a Terrorra kísérni.

A leány örömmel ugrott föl ültéből.

— Oh, köszönöm, — köszönöm — ki-
áltott álnok hízlegéssel, — miközben
Ede kezei után nyult. — Engedjen en-
gemet hozzája, kérem, igen kérem!

(folyt. köv.)

Megnyit az

Alkalmi Áruház

Reg. Ferdinand 25. Főpostával szembe
ITT VAN AZ ALKALOM
Férfi és nőidivat cikk a legolcsóbb
beszerzési forrása. Valódi orosz sa-
hócipő reklám árban. Takarékos
könyvecskére 6 havi hitelre
kiszámlázható.